

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kar je dobro za kmete v Švici, mora biti dobro tudi za naše!

Gospodarska kriza, ki je zavlada v Evropi in drugod po svetu, je zgrabila zlasti kmetijski stan. Kmetijstvo po svetu propada in državniki si na vseh sestankih — tudi te dni na zborovanju sveta Društva narodov v Ženevi — belijo glave, kako rešiti kmetijski stan. Ne bi bilo primerno in tudi pametno ne, ako bi kmetje samo pričakovali pomoči od zgoraj, to je od vlade. Vlada bo v vseh državah in tudi v naši storila, kar more. Vsega pa ne more z najboljšo voljo ne. Tudi kmet si mora sam pomagati. Saj tudi Bog pomaga tistemu, ki si sam pomaga.

Kmetska samopomoč — to je kmetijska organizacija. Propadanje kmetijstva je družabna bolezen, gospodarska bolezen sedanje človeške družbe, in proti tej bolezni pomaga samo društveno sredstvo, to je, združenje kmetijskega stanu. Tako združenje hoče uresničiti Kmetska zveza, ki je organizacija kmetijskega stanu. Kdo bi mogel kmetom zabraniti lastno organizacijo?! — Saj je danes že vse organizirano: trgovec, obrtnik, delavec, invalid, nameščenc, učitelj, državni in zasebni uradnik itd. Vsi ti zastopniki raznih stanov bi se smeli organizirati v obrambo svojih stanovskih koristi, samo kmet se ne bi smel?

Že samo postavljenje tega vprašanja bi se moglo in moralo smatrati kot nezapolženje proti kmetiskemu stanu. Kar je drugim stanovom dovoljeno, ne sme biti zabranjeno kmetiskemu stanu, ki je podlaga državi. Sedanja vlada naše države hoče kmetijski stan ojačiti in okrepiti, dobro vedoč, da s tem okreplja samo državo. Zato podpira in pospešuje vse stanovske kmetijske organizacije. Tudi naša Kmetska zveza je vedno našla uvidevnost, naklonjenost ter razumevanje za kmetijske zadeve pri vladnih in državnih organih v Beogradu in Ljubljani.

Kar vsi prijatelji kmetijskega stanu odpravljajo, to so krogi intelektualcev (razumnikov), ki se zbirajo okoli »Kmetskega lista« v Ljubljani, začeli neodobravati. S kmetijskega stališča se moramo temu čuditi, kdor pa pozna preteklost »Kmetskega lista«, ta se ne čudi. Članki in dopisi v »Kmetskem listu« (v zadnji številki z dne 14. januarja t. l. iz Sv. Jurija ob Ščavnici in

Sedlarjevega) dokazujejo, kako krivo tolmačijo ti gospodje namen delovanja sedanje vlade. Cilj, ki ga ima sedanja vlada pred očmi, je ureditev naše jugoslovanske države, pomirjenje duhov in gospodarski napredek državljanov. Dopisnik »Kmetskega lista« iz Sv. Jurija ob Ščavnici pa ima pred seboj druge cilje, ki dišijo po liberalizmu in po naprednjakarstvu. To je stališče, da se poslužimo njegovih besed, to je stališče »tistih neznosnih starih politikarjev, ki še danes ne uvidijo, kako strašno so škodljivi državi in narodu.«

V NAŠI DRŽAVI.

Preureditev kmetijskega šolstva. V ministrstvu za kmetijstvo delajo dva zelo važna zakonska načrta in sicer o srednji kmetijski ter o narodnih kmetijskih šolah. Oba zakonska načrta gre sta za tem, da omogočita in olajšata vzgajanje čim večjega števila kmetijske moške in ženske mladine ter da prilagodita tovrstne naše šole sodobnim potrebam življenja in dela. Kmetijska mladina, ki bo vzgojena v takih šolah, naj bi bila nositelj vsesplošnega kmetijskega napredka v bodočnosti. Po na-

V Londonu umrl član indijske konference Mohamed Ali, ustanovitelj staroindijske mohamedanske zveze. Prvotno se je priključil Ghandijevemu bojkotnemu gibanju, a ga je kmalu zapustil in obsodil.

Potrebo »Kmetske zveze« pa v isti številki dokazuje »Kmetski list« san in sicer za Švico. Stavljajoč nam švicarske kmete za vzor, poroča o kmetiskem pokretu v Švici, ki je že v preteklem stoletju, to je 7. junija 1897, dovedel do ustanovitve Kmetske zveze. (delovanju te zveze je »Kmetski list« poln hvale. Zakaj ne privoščimo »Kmetske zveze« našim kmetom? Kar je švicarskim kmetom v največjo korist, ne more biti našim v škodo! »Kmetska zveza« je za sedanje čase nujno potrebna organizacija kmetijskega stanu.

črtu so predvidene kmetijske šole kot državne ustanove, za katere je potrebno najmanj 30 ha zemljišča, ki ga bodo dale banovine, dočim bo država križala stroške zgraditve potrebnih šolskih objektov. Poleg srednje kmetijske šole je predvideno ustanavljanje stanic ter preosnova nižjih kmetijskih šol pod gotovimi pogoji v srednje kmetijske šole. V srednjih kmetijskih šolah je učna doba raztegnjena na štiri leta. Na novo bodo uvedeni neki predmeti kakor narodno gospodarstvo, kmetijsko združenstvo. Zanimiva je tudi novost zakonskega načrta, da se ustanovijo srednje kmetijske šole za žensko kmetijsko mladež, ki mora največjo pozornost posvečati gospodinjstvu.

Narodne kmetijske šole pa bodo odvarjale banovine v posameznih mestih po predhodnem odobrenju ministra za kmetijstvo. Te šole morajo imeti najmanj 5 ha zemljišča, ki bode služilo učencem za vežbanje v kmetijskih delih. V narodnih kmetijskih šolah se bodo vršili redni dveletni zimski tečajji za kmečko mladino, nadalje od časa do časa izredni tečajji za mladeniče, deklice in odrasle. Pouk bo teoretičen in praktičen. Za učence je predpisana starost od 14 do 20 let. Za dobo petih let od sprejetja tega zakona bodo sprejemali v narodne kmetijske šole take gojence, ki so dovršili osnovno šolo, pozneje pa bodo morali gojenci imeti tudi dva razreda višje narodne šole. Šolanje bo internatsko. Vprašanje vzdrževanja slušateljev bo rešilo banska uprava. Dosedanje kmetijske šole se imajo prilagoditi zakonu tekom prvega leta. Sedaj imamo troje moških srednjih kmetijskih šol. Novi zakon o kmetijskem pouku pa bo omogočil ustanovitev vseh 15 takih šol in ravno toliko ženskih srednjih šol, dočim bode imel vsak srez najmanj eno narodno kmetijsko šolo. S tem bi se samostojno in brez ozira na zakon o narodni osnov-

nih šolah pospešila in omogočila vzgoja večjega števila nemške mladine.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Pred zasedenjem Društva narodov v Ženevi se vršijo tamkaj posvetovanja glede evropskih združenih držav po zamislu francoskega zunanjega ministra Brianda. Teh posvetovanj se udeležuje 17 evropskih zunanjih ministrov.

Angleška statistika glede oboroževanja Italije na morju. Italijansko oboroževanje na morju povzroča Angliji vedno večje skrbi. Po angleški statistiki je povečala Italija tonažo bojnih ladij križark na 40.000 ton, med tem ko jo je Angleška znižala za 125.000 ton. V Italiji je bilo spuščeni v morje od prevrata do danes 7 križark, na Francoskem 1 in na Angleškem nobena. Število leta 1930 v Italiji dograjenih bojnih ladij znaša 16. Med temi sta 2 križarki po 10.000 ton, 4 po 5.200 ton, nadalje 2 rušilca in 6 podmornic. Baš sedaj gradijo Italijani še 2 križarki po 10.000 ton, 6 manjših križark, 8 rušilcev in 12 podmornic, ki bodo po večini dograjene že leta 1931. Baš omenjena italijanska oboroževalna politika na morju je v nasprotju z angleško in jo je smatrati kot napadalno.

Iz londonskih indijskih posvetovanj. Na indijskih posvetovanjih v Londonu so že razpravljali o osnutku poročila, v katerem so začitane glavne smernice bodoče indijske ustave. Po novi ustavi bodo Indijci sami odgovorni za delo zvezne vlade. Izvršilna oblast ostane še nadalje pri angleški kroni, oziroma pri glavnem upravitelju (guvernerju), ki je Anglež. Indijske zvezne države bodo sodelovale pri odločitvah zakonodajne skupščine. Obramba Indije bo postala indijska zadeva in bo indijska armada prepojena z indijskimi oficirji in moštvom.

Iz nemirne Indije. Med tem, ko se trudijo na indijskih posvetovanjih v Londonu, kako bi Indijce zadovoljili, nadaljujejo indijski nacionalisti neizpisen boj za popolno neodvisnost od Anglije. Angleška oblast je usmrtila pred templjem v Pooni 4 Indijce, ki so bili lani napadli policijsko postajo in pobili več stražnikov. Nacionalisti so napovedali za to priliko žalne dneve, pri čemur je došlo povsod do težkih nemirov, spopadov in so ječe polne aretirancev. Nahujskana mladež streže predvsem po življenju indijskemu podkralju Irwinu, na katerega je bilo po-

skušanih že več brezuspešnih atentatov. V Birmi vprizarjajo četaši izpade iz džungle in jih preganjajo angleške čete z letali ter bombami. Grd zločin se je zgodil v vili blizu Lahoreja, kjer je odpuščen indijski vojak hotel umoriti angleškega kapitana. Iskanega ni našel doma, pač pa njegovo ženo in 2 otroka. Ženo je razmesaril in bi bil pobil tudi otroka, da ni drugega zločina preprečil na pomoč prihiteli sluga.

Zdravniki v Lurdu. Zanimanje zdravniške vede za čudežna ozdravljenja v Lurdu vedno bolj narašča. Po statistiki dr. Walleta je obiskalo Lurd l. 1927 722 zdravnikov iz vseh delov sveta, da bi se prepričali na lastne oči o čudežih. Leta 1928 je znašalo število zdravniških obiskovalcev že 788, leta 1929 920 in v minulem letu 988. Leta 1930 je bilo predloženih v Lurdu zdravniški preiskavi 92 slučajev. 79 slučajev popolnega ozdravljenja so razložili zdravniki s čudnimi, vendar naravnimi vzroki. V 13 slučajih pa se zdravniki niso mogli sklicevati na zdravniško vedo, morali so priznati čudežno moč — lurskega studenca.

Trpljenje duhovnikov v Rusiji. Angleški list »Morning Post« objavlja iz arhivov moskovske policije pismo, ki ga je poslal izgnani katoliški duhovnik Goklibovič z otoka Solovjecki izvršilnemu odboru v Moskvo. Glasi se: »Katoliški duhovniki, ki so pregnani na ta otok samo zato, ker so zaradi vere proglašeni kot sovražniki komunizma, so oslabei na zdravju. Od občevanja z vnanjim svetom so izključeni; denar za zavoje, ki jih sorodniki pošiljajo, dobe zelo pozno, ali pa sploh ne. Prisiljeni so, da kopljejo temelje za nove stavbe, da prenašajo težko kamenje. Pri tem neznosnem delu, ki presega njih moči, morajo v hudem mrazu večsih celo do kolen vodo gaziti. Po zimi, ko to delo preneha, so duhovniki prisiljeni, da stojijo na straži neprestano po 16 ur. Stanovanje je ozko in nezdravo. Pazniki duhovnikov so bivši kaznjenci. Kako da ravnajo s svojimi varovanci, ni da bi pisal. Resnico navedenih točk je potrdilo s podpisom 22 prič. Veliko usneha pritožba najbrž ni imela, pristavlja gori omenjeni list.

Misijonar v letalu. Misijonarji apostolske prefektore Broken Hil so zamogli radi velike oddaljenosti le malokedaj obiskati katoliško občino Mongu ob zgornjem toku srednjeafriškega veletoka Sambesi. Občina šteje 27 katoličanov. Misijonar je moral potovati štiri tedne, da je prišel k tem vernikom. Preteklo leto so se obrnili katoličani v Mongu na apostolsko prefekturo s prošnjo, da jim pošlje misijonarja, ki jim bo mševal ter podelil sv. zakramente. Prefektura jim ni mogla izpolniti prošnje ker ni imela na razpolago nobenega duhovnika. Verskih tolažil željni Mongučani so

sklenili, da bodo zbrali svoje prihranke in plačali letalo, katerega bi se naj poslužil misijonar. Tako se je tudi zgodilo. Jezuitski pater Siemenski se je pripeljal po železnici v Levinstone, kjer ga je že čakal aeroplan. Po preteku par ur se je izkrcal v Monou.

Trije strelji ...

Lansko leto sta se poročila ključavničar državnih železnic v Mariboru Friderik Košir in 23letna Ana Kovačeva. Zakon je bil le kratko srečen, ker so se pojavili kmalu prepiri ter nasprotja v toliki meri, da je došlo te dni do ločitvenega postopanja. Mož je bil ljubosumen in je pozival ženo večkrat k redu ter na odgovor. Oba nesrečna zakonca sta stanovala pri ženini materi Mariji Kovačevi na Šobru nad Kamnico. Dne 13. januarja Friderik ni šel na delo, ampak je počakal svojo ženo, ki je šla krog poldne v mariborsko tovarno v Kamniškem grabnu pri hiši upokojene učiteljice Poldinek. Ko sta se oba sestala, se je razvil kmalu prepir, med katerim je potegnil mož samokres in oddal na ženo tri strele. Raztelesenje smrtno zadete je dognalo, da sta Ano dva strela le oplazila, tretji je bil oddan zadej v hrbet, šel je skozi pljuča ter srce in bil takoj smrtan. Po izvršenem uboju je mož zbežal v bližnji gozd. Krog smrtno zadete so se kmalu zbrali ljudje, da bi jej nudili prvo pomoč, a je bilo seve vse zaman. Nenadoma se je pojavil pri izdahnuli tudi mož, je poljubljal ustreljeno ženo in se vedel, kakor bi bil ob pamet in nato zopet odbežal v gozd. Popoldne po zločinu so ga videli celo v Mariboru in so ga zvečer aretirali na Zrkovski cesti. Košir priznava krvavo dejanje, katerega je zagrešil v razdraženi ljubosumnosti.

Duhovniške spremembe. Župnijo D. Lendava je dobil dosedanji tamošnji provizor Ivan Jerič; Jožef Šketa, kaplan v Mežici, je prestavljen za kaplana v Veliki Nedelji; Franc Rakun, kaplan na Hajdini, je nastavljen za provizorja v Framu; Vinko Pivec pride za kaplana v Cirkovce. Framski župnik Viktor Kragl gre v pokoj. Kaplanija na Hajdini ostane nezasedena. G. profesor Alojzij Pavlič pride iz Celja za veroučitelja na mariborsko realno gimnazijo.

Imenovanje za poslanika. Direktor »Jutra« gospod dr. Albert Kramer je imenovan za poslanika in pooblaščenega ministra v Pragi.

Otvoritev gozdarske šole v Mariboru. V bivšem oblastnem dvorcu v Mariboru je bila dne 16. t. m. otvorjena dvoletna gozdarska šola, za katero je pri-glašanih 22 gojencev iz dravske banovine.

Pet let robije radi uboja. Senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil dne 15. januarja Franca Klobaso iz

„Slov. Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.
Polletno 16 Din.
Četrletno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.
Polletno 32 Din.
Četrletno 18 Din.

Oseka pri Št. Lenartu v Slov. gor. na pet let robije in na 1500 Din pogrebnih stroškov, ker je dne 20. oktobra m. l. udaril posestnika Franca Vogrina z motkinim ušesom po zatiljku, da mu je počila lobanja in je ta umrl.

Še dve obsodbi pred mariborskim senatom. V jetnišnici mariborskega okrognega sodišča sta se dogovorila A. Brinovšek in Leopold Zupanc, da bo preskrbel Brinovšek po prestani kazni Zupancu dve žagici za piljenje železa proti nagradi 2500 D. n. S. košaro črešenj je stara ženka iz Št. Ilja prinesla v jetnišnico dve žagici, katere so pazniki odkrili. Zupanc ni zagledal predčasno svobode, Brinovšek pa se pa te dni obsodili na pet mesecev ječe. — Na Klanecu med Spodnjim in Zgornjim Črešnjcem se je letošnjo jesen srečal 21-letni brodar Ferdinand s svojim stricem, katerega je potolkel na tla in mu prizadjal z nožem poškodbe na levem in desnem podlehtju. Ko je stric Kolunder bežal, mu je Ferdinand sledil in ga še enkrat ranil. Obtoženi je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapora.

Po strehah so lovili v noči od 16. na 17. januarja v Mariboru v kavarni Senica dva vlomilca, katera so slednjič komaj prijeli. Vlomilca sta imela pri sebi razno vlomilno orodje.

Otrok padel v vrelo vodo. Pri Sv. Juriju ob Pesnici je padla dveletna hčerka hlapca Brusa v škafo v vrelo vodo in dobila pri tem smrtonosne opekline.

Požar je uničil dne 13. januarja eno poslopje posestniku P. lnu v Gorišnici.

čilo notrajno krvavitev ter takojšnjo smrt. Ubijalca zasleduje orožništvo.

Umori v Medžimurju. Ni se še umirilo tukajšnje ljudstvo zbog zagonetnega umora živinskega trgovca ob priliki sejma v Čekovcu, že je prišla vest o nič manj grozni smrti Martina Žižič iz vasi Veščica pri Štrigovi. Kmetje so ga našli umorjenega pred lastno hišo. Bil je udarjen s topim predmetom po temenu, kar je povzročilo smrt. Oblast obrača veliko pažnjo na to, da se preprečijo slična grozodejstva, ki se tukaj dogajajo tako pogosto.

Po toliko letih iz ruskega ujetništva. Pred par dnevi se je vrnil iz ruskega ujetništva delavec Tevžek Kiš, ki je bil ujet leta 1914 kmalu po izbruhu svetovne vojne. Osem mesecev je romal peš skozi ruske pustinje, dokler ni prišel na Madžarsko, kjer so mu dali listine in ga spravili v domovino. Sedaj išče ženo in svojega otroka, ki je bil ob njegovem odhodu star komaj tri mesece.

Samski davek v Zagrebu že pred 300 leti. Samski davek je obstojal v Zagrebu pod drugim imenom že začetkom 17. stoletja. Mestno zastopstvo je sklenilo dne 3. avgusta 1635 to le: »Vsi premožnejši mladi moški, ki nimajo zakonsko veljavnih žen, se morajo do pustnega dne leta 1635 poročiti, sicer zapadejo globi 100 zlatov. Za ubožnejše samce bo določil mestni magistrat primerno kazen. Ako bi se kateri ustavljal plačilu globe, mu bo magistrat zaprl delavnico, odnos-

na Nemškem generalni poštar Henrik Stephan. Načrti za ustanovitev svetovnega poštnega prometa so že iz leta 1868-69, a je udeleženec zavrla vojna med Nemci in Francozi l. 1871. Še le pred 56 leti se je posrečilo Stephanu na zboru v Bernu, da je pripravil zastopnike raznih držav, da so podpisali sklep glede osnovanja svetovne poštne zveze.

Dva ugasla ognjenika na delu v Argentini. V torek dne 13. januarja sta začela nenadoma bruhati dva ugasla ognjenika v bližini San Antonija de la Cobres v Andih v južnoameriški državi Argentina. Ogromni toki lave so zalili vse polje ob vznožju ognjenikov, uničili vso žetev ter zasuli več naselbin. Število človeških žrtev še ni znano, a je gotovo visoko, ker je zalotila nesreča ljudi iznenada ter sredi noči. Poginilo je mnogo živine. Vlada je poslala v prizadete kraje vojaštvo, ki je zaenkrat brez moči, ker sta vulkana vedno še v polnem bruhanju. Izbruhu lave so spremljani od podzemeljskega bobnenja in potresnih sunkov.

Izbruh ognjenika v Mehiki. V Mehiki je začel bruhati ognjenik Popocatepetel. Izbruhe vulkana je spremljal potres, ki je porušil popolnoma mesto Oaxa in poškodoval še razne druge kraje. Nesreča je zahtevala mnogo človeških žrtev.

Rusijo, Kitajsko in Japonsko zajel mraz. V Rusiji in posebno še v Sibiriji imajo 60 stopinj pod ničlo mraza. Radi

Na 15. strani je oglas: Mi kupimo za Vas!

ci pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Ogenj je nastal iz nepojasnjenega zroka. Zahvala omejitve požara gre sosedom in gasilcem.

Iz zalesti radi zapostavljanja si je prerezala vrat z britvijo v Bogojini v Prekmurju 70letna starka. S hudó zevajočo rano so jo prepeljali v bolnico v Mursko Soboto.

Premogekop bodo obnovili. Premogokopna družba pripravlja obnovitev že več let opuščenega premogovnika v Stanovskem pri Poljčanah.

Avtomobil v grabi. V sredo dne 14. januarja zjutraj je peljal osebni avto veleposestnika Šmida iz Jurkloštra v smeri proti Rimskim toplicam. Na najbolj strmeh in nevarnem mestu je odpovedal volan (krmilo). Ker je bil voz v polnem teku, ga šofer ni mogel zavestaviti; skočil je s ceste, se preobrnil štirikrat v zraku in obležal v jarku popolnoma razbit. Ne srečo se potnikom ni pripetilo nič drugega, kakor da so se prestrašili in nekoliko opraskali.

Raztelesenje je dognalo zločin. — Pred tremi tedni so našli vrh Golobnjaka pri Novem mestu mrtvega 20-letnega kmečkega fanta Antona Jarca z Malega vrha pri Mirni peči. Pokopali so ga v prepričanju, da je — zmrazil vsled preobilice alkohola. Zaradi govoric o zločinu je zaukazalo novomeško sodišče raztelesenje, ki je ugotovilo, da je bil pokojni Jarc udarjen preko desne senčnice s topim predmetom s tako silo, da je počila lobanja v dolžini 6 cm, kar je povzro-

no trgovino. Kljub tej odredbi je bilo v Zagrebu precej mladih moških, ki so rajši plačali 100 zlatov, ali opustili obrt ter trgovino, nego da bi se bili oženili. Mestni magistrat se je čutil 4. februarja 1637 poklicanega, da je obnovil naredbo od 3. avgusta 1635. Tedaj je prišel govor tudi na vdovce. Tozadevno je bilo sklenjeno: »Vdovce je smatrati za poročene, vendar ne vseh.« S to označbo je bilo povedano, da je mogoče mlajše vdovce prisiliti v zopetni zakon. Kakor je razvidno iz navedenega vzgleda, se v zgodovini vse ponavlja. Samski davek, ki je stopil letos pri nas v veljavo, je mrcvaril zakrknjene samce in mlajše vdovce v Zagrebu že pred 300 leti.

Koledar s 13 mesci. Ideja, da se upelje nov koledar, ki bi imel 13 mesecev, kateri bi vsi imeli enako število dni, dobiva v Ameriki čimdalje več pristašev med trgovskim svetom. Nekatere tvrdke imajo upeljan ta koledar za svoje notranje poslovanje že več let; vsako leto se jim pridruži število drugih tvrdk, tako da bo njih število znašalo v tekočem letu že 115, kar je dvakrat več kakor v letu 1927. V oktobru tega leta se bo vršilo v Genovi posebno zborovanje glede reforme koledarja. Sklepi tega zborovanja se bodo predložili vladam posameznih držav v potrditev.

Stoletnica rojstva ustanovitelja svetovnega poštnega prometa. Letos je preteklo 100 let, odkar je bil rojen 7. januarja 1831 v mestu Stolp-Pomern

zime je ustavljen na nekaterih progah železniški promet. Japonsko so obiskali zadnje dni snežni viharji, ki so povzročili ogromno škodo. Fo vsej Kitajski je nastopila ostra zima in je mraza do 40 stopinj pod ničlo.

25 let po nedolžnem zaprti. V nemškem mestecu Detmold so leta 1883 ob sodili takrat 23letnega mesarskega po močnika Konrada Kruseja na ječo do smrti, ker je po trditvi obtožnice zastupil svojo mater z mišnico. Ko so zdravniki materino truplo preiskali, so res ugotovili zastrupljenje z mišnico, Kruse pa je klub temu venomer trdil, da je pač imel mišnico, svo je matere pa ni zastupil, ker ni imel nobenega povoda za to. Dve priči sta pa izpovedali, da je obtoženec svoji materi večkrat grozil, da ji bo kaj naredil: ali jo bo ubil z mesarico ali pa jo bo zastupil z mišnico. Glavna priča, ki je pričala proti obtožencu, sicer ni bila na najboljšem glasu, vendar pa so porotniki verjeli izpovedi priče in so Kruseja obsodili na do smrtno ječo. Leta 1886 pa je ena od prič proti Kruseju umrla, pred smrtjo pa je priznala, da je proti Kruseju — krivo pričala. Že takrat so se začeli neki gospodje potegovati za obnovitev procesa, ali pa za pomilostitev, toda vsi naporji so ostali zaman. Šele leta 1918 so Kruseja pomilostili, ko je bil že 25 let zaprt. Šele sedaj, torej po 47 letih, pa se je posrečilo nekemu odvetniku dognati, da je neki človek, ki je bil glavna priča proti Kruseju, ne-

Ameriška prekooceanska letalca Viljem Mac Larens in gđc. Beryn Hart, ki sta s svojim letalom strmoglavila v morje in izginila v valovih.

kje v južni Ameriki umrl in da je tudi ta človek pred svojo smrtjo povedal, da je krivo pričal. To svojo izjavo je narekoval tudi ameriškemu notarju na zipisnik. Šele na podlagi te izjave je mogel napraviti odvetnik po trehne korake za obnovitev procesa. Seveda bo oprostitev, ki bo zdaj brezdvomno prišla, le moralnega pomena, 25 let ječe pa sedaj že 70letnemu Krušju ne more nihče več odtehtati.

Ugrabljen dolarski princ. V zadnjem času se širijo v Ameriki slučajji ugrabitve bogatejših oseb. Veliko ogorčenje vlada baš sedaj v mestu Greenfield v državi Missouri. Mlada Ano Mac Kinley, hčerko večkratnega milijonarja in oljnatega kralja, je odpeljal maskiran bandit pri belem dnevu iz očetove hiše. Hčerka se je sprehajala s svojo materjo po vrtu, ko je stopil pred obe mož z masko na obrazu. Nameril je revolver proti ženskam. Stara gospa se je takoj onesvestila. Mlajšo je ropar vlekel preko dvorišča v avto. Predno so prihitali na pomoč domači ter služinčad, je avtomobil že odfrčal. Drugi dan se je vrnila deklica čisto potrta. Povedala je, da so bili v avtomobilu možki, ki so jo zvezali na rokah ter nogah. Morala je priseči, da bo prinesla tekom sedmih dni na gotovo mesto 10.000 dolarjev odkupnine. Banditi so nato izginili z avtomobilom in jetnica je morala peš tako daleč nazaj. Celotna policija v Greenfieldu in nešteti prostovoljci so na nogah za roparji in izsiljevalci.

Oporoka v zvočnem filmu. Starejši tovarnar iz angleškega mesta Birmingham je pustil pravkar izgotoviti zvočni film o samem sebi. Tovarnarja je videti ter slišati, kako prednaša pred zbranimi sorodniki ter prijatelji svojo oporoko. Film bodo predvajali takoj, ko bo ta čudak po smrti sežgan. Tovarnar ni samo določil, kedo naj bo povabljen na njegovo sedmino, — ampak je sestavil celo red sedežev pred platnom. V filmu pozdravlja sežgani vsakega izmed povabljenih v posebnem nagovoru, v katerem pojas-

nuje napake ter čednosti njegovih sorodnikov ter prijateljev. Oporoko v filmu sklene z besedami: »Da pa ne bodo oni, ki se čutijo v oporoki zapostavljene, skušali osporiti veljavnosti testamenta, bo prečital oporoko sedaj advokat v po zakonu predpisani obliki.« Nato se tovarnar še prikloni, zamahne z roko v slovo in izgine s platna.

Koliko časa moramo spati. V mnogih deželah je spadala med najkruzejša mučilna sredstva, da se žrtvi ni dovolilo zaspati. Spanje spada med neobhodne življenjske pogoje. Vedno so se pa našle izjeme, ljudje, ki sploh ne spe ali pa zelo malo. Tako živi v Budimpešti državni uradnik, ki je bil leta 1915 v vojni ranjen, pa poslednj nikdar več niti za minuto zaspal. Neki angleški strokovni list poroča o peku, ki je spal samo po 6 do 10 ur na mesec. Ponoči je pridno delal, podnevi je pa hodil na lov. O velikih duhovih je znano, da so potrebovali zelo malo spanja, tako da je nastal rek, da potrebuje človek tem manj spanja, čim bolj je nadarjen. Živahno delovanje možgan prežene trudnost in zapanost. Normalen človek nujno potrebuje spanja in če ga iz kateregakoli vzroka nima dovolj, čuti neprijetne posledice na duši in telesu. Velikokrat se je že sprožilo vprašanje, koliko spanja potrebuje človek. Učenjak Kant je dan razdelil na tri dele: osem ur delo, osem ur odmora, osem ur spanja. Neki star pregovor pa slove: osem ur spanja za moža, devet ur za žensko in deset ur za norca. Pravi pa imajo tudi tu le relativno veljavo, ker je velika razlika med ljudmi glede potrebe po spanju.

Dolga noč. Na vseučiliški kliniki v Leningradu se je nedavno dogodila nenavadna prikažen. Iz dolgoletnega spanja se je prebudil vojak Mihael Lukjanov, gardnega grenadirskega polka, ki je bil leta 1915 ranjen v glavo na nemški fronti in je od tedaj — spal vse do letos. Ko mu je bilo 24 let,

je bil ranjen ter je po operaciji v bolnici zapadel v trdno spanje. — Prišla je prva revolucija in Lukjanov jo je prespal; tudi ob oktoberski revoluciji se ni zbudil. V kliniki so ga držali vsa ta leta kot zanimivo redkost ter ga opazovali in umetno hranili. Pretekli teden se je začel stegovati in dajati od sebe vse znake, da se bode prebudil. Zdravniki so ugotovili, da je popolnoma zdrav in so mu po treh dneh, ko je bil že prebujen, dovolili, da je vstal s postelje. Niso mu pa povedali, koliko časa je spal in Lukjanov je imel dojem, da se je zbudil po normalnem spanju. Čudil se je, da so ga prenesli v drugo bolnico ter spraševal po svojih tovariših. Ko pa je hotel vedeti, kakšen je položaj na fronti, so mu z veliko težavo dopovedali, kaj se je zgodilo med njegovim spanjem. Rekli so mu, da je star sedaj 39 let in vojak je obžaloval, da je zamudil toliko let svojega življenja, ki bi jih bil lahko drugače porabil. Mož ni vedel, da je prespal najnesrečnejša leta. Po uradnem naročilu so ga nato z avtomobilom prepeljavali po Leningradu, da vidijo, kakšen dojem bode nanj napravilo mesto. Lukjanov je bil močno razočaran in je dejal, da je bil Petrograd daleko lešji nego je — Leningrad. Dalje ga niso spraševali, boječ se, da ne bi mož razkladal svojih predprevratnih nazorov in bi se zanj začela zanimati državna politična uprava. Prebujenec je močno nezadovoljen s stanjem stvari v Rusiji in pravi, da mu je nepojmljivo, kako se je mogel svet tako strahovito zanemariti in zakaj policija trpi tako zanikrnost.

Najdaljši obok mosta. Najdaljši obok železnega mosta so dogotovili te dni v luki glavnega mesta Avstralije Sydneya. Obok je dolg 503 m, celi most pa 1227 m. Stroški za zgraditev mostu znašajo 1 milijardo 960 milijonov dinarjev.

Drevo, ki daje celo leto hrano. Drevo, ki daje celo leto hrano, je dateljeva palma, ki raste po oazah Afrike, v Arabiji ter po sv. deželi. Sad datljeve palme je glavna hrana narodov, ki prebivajo po puščavah ter pustinjah. Koščice sadu datljeve palme so hrana za živino, oglje za kovače, deblo daje poraben les, listje rabijo za pletenje preprog, mlado listje je priljubljeno sočivje. Deblo datljeve palme navrtajo in iz soka pridelujejo sladkor ter vino. Manj vredno sadje datljeve palme uporabljajo za pridelovanje sirupa, žganja ter kave. Žetev sadja datljeve palme traja cele mesece. Obrane datlje posušijo ter razpošiljajo po svetu v balah. Datljova palma hrani človeka skozi celo leto.

»Winnetou«: najlepša Karl Mayeva knjiga. Prvi zvezek izide koncem januarja tega leta. Nato redno vsak mesec po 1 zvezek, tako da bo koncem leta celotno delo, ki obsega tri knjige, katerih vsaka bo imela 4 zvezke, na razpolago. Mesečna naročnina na »Winnetou« znaša 13 Din. — **Oni naročniki, ki se bodo prijavili v januarju in februarju tega leta, bodo plačali samo deset obrokov namesto dvanajst. Zadnja dva**

zvezka bodo prejeli brezplačno. Vsak zvezek obsega 10 tiskanih pol okoli 150 strani, celo delo torej bo obsegalo 1800 strani. Ti naročniki imajo nadalje tudi ugodnost, da vse dosedanje knjige Cirilove knjižnice prejmejo s 25% popustom. Poglejte naš oglas na 15. strani: Mi kupimo za vas!

Presenetljive uspehe zdravljenja katarjev dihalnih organov dosežete s pitjem Radenske zdravilne vode s toplim mlekom.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, špecialist za kirurgijo. Sanatorij je najmodernejše urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »hala«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclanerjem«** za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Cene zmerne. 83

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine **»Franz Josefove«** vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih s **»Franz Josefovo«** vodo najboljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. **»Franz Josefova«** grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 6

Specialist za ženske bolezni in porod dr. Ipvic Benjamin v Mariboru zopet ordinira v svojem sanatoriju pod piramidnim gričkom onstran Tomšičevega drevoreda, čisto na koncu Prešernove ulice, ki se odcepi med hiš. št. 7 in 11 Aleksandrove ceste (pri trgovini Turad). 187

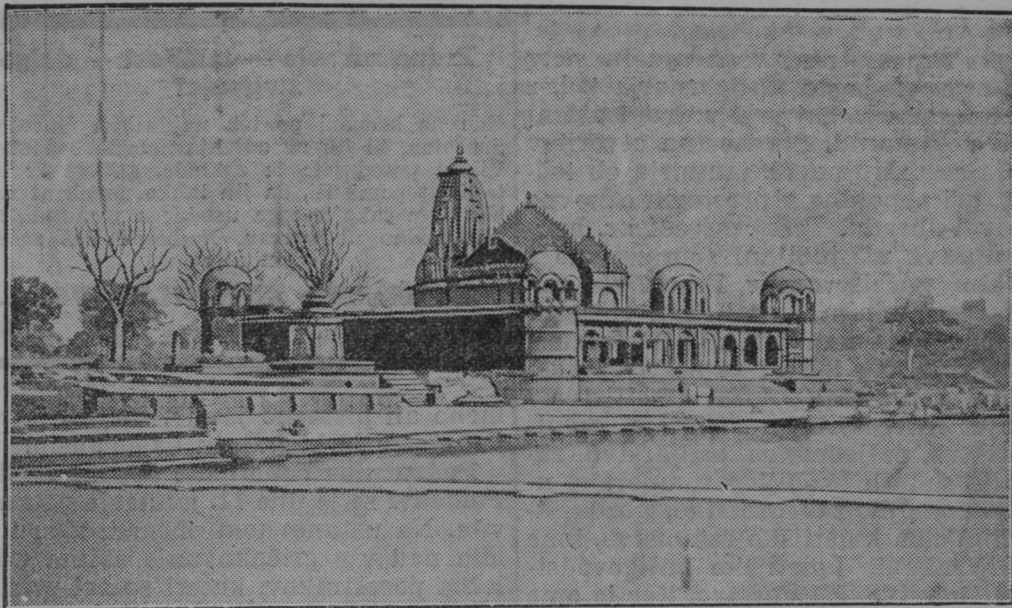
Skrivalnica v »Naših slikah.« Obrni sliko na desno. Glava lovca se pokaže v vejah drevesa.

*

Pod carjem in danes.

Pred vojno, ko je vladal majko Rusijo car in caristi, so se pojavljale tam kaj razven velikih revolucij, ki so vzbujale svetovno pozornost, tudi pogostoma in v presledkih manjši upori ter štrajki, ki so ostali neopaženi od zunanjega sveta.

Leta 1912 se je zgodil slučaj, ki je obrnil oči celega sveta na Rusijo in kričal, da je tamkaj marsikaj gnilega in posebno še med vojno mornarico. V Sebastopolu, glavni vojni luki črnomoškega ruskega brodovja, se je bilo zgodilo nekaj groznega: Na veliki bojni ladiji »Knez Potemkin« je došlo lepega dne do splošnega upora po-

Indijski tempelj pri mestu Poona, kjer so bili zadnji krvavi izgredi proti Angležem. Uporniki so ubili policista in štiri ubijalci so bili takoj obešeni pred templjom.

morščakov. Moštvo je oficirje deloma pobilo, deloma zaklenilo v kabine. Uporniki so razobesili na ladji rdečo zastavo, zapustili luko, se pojavili v drugih ruskih pristaniščih, kjer so poskušali razširiti upor. Nekaj dni so se vozili brez pravega cilja okrog po Črnem morju. Slednjič jim je zmanjkalo vode ter drugih zalog in so se morali zateči v rumunsko luko. Rumunija je uporno rusko ladjo pridržala, dokler se ni pripeljalo po njo carju zvesto ostalo brodovje. Uporne mornarje, kolikor jih ni pobegnilo ob priliki pristanka v Rumuniji, so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo temeljito svoj krvniški posel. Celi svet je imel ob tej priliki priložnost, da je lahko spoznal, kako žalostne razmere so vladale tedaj v ruski mornarici.

Slučaj »Potemkina« ni ostal znamenit le v zgodovini uporov, ampak so ga še posebno sovjeti proslavljali kot znamenje ter naznanilo velike revolucije. Ko so pričeli sovjeti v inozemstvu se posluževati filma kot razširjevalno sredstvo svojih načrtov, je bil baš upor na »Potemkinu« oni čin, ki je bil ovekovečen v filmu. V vsaki ruski vasi, v vsaki vojašnici, na vsaki ladji so proizvajali ta film, da bi pokazali javnosti, kako nekaj groznega se je dogajalo v Rusiji, ko je stiskal ljudstvo car in kako so si skušali tlačani pod caristi izvojevati svobodo.

In kjer je bil film »Potemkin« prikazan, je tudi dosegel svoj namen.

Kaj pa smo čuli zadnji čas iz sovjetske Rusije? Čudno poročilo nas je presenetilo baš iz Sebastopola. Na sovjetski križarki »Profintern« se je uprla moštvo. Uporniki so se podali na morje, moralo jih je premagati ter ukrotiti boljševizmu zvesto brodovje. Upornike so postavili pred vojno sodišče, ki je opravilo svoj krvavi posel s tem, da je pustilo ustreliti 22 mornarjev. To se je zgodilo koncem decembra 1930.

Kako se ujema krvavi obračun sovjetov s filmom »Potemkin«? Hudobni caristi so že davno poklani ali pregnani, in zaželjena prostost je že zakrila tla nad Rusijo. Zakaj so se uprli koncem leta 1930 pomorščaki na »Profintern« za las tako kakor na »Potemkinu« leta 1912? Mar li niso prevečkrat videli film »Potemkin«? Najbrž je bil ta najnovejši upor poziv na bližnjo revolucijo. Je že nova prostost na pohodu. Vedi Bog — ali, ker je Bog tudi že progan iz ruskega boljševiškega raja, bo znal Lenin, če bodo sovjeti velikanskemu filmu »Potemkin« postavili ob stran ravnotako znameniti in pomenljivi »Profintern«-film.

*

Italijanski kapitan Boer in poročnik Barbicinti, ki sta smrtno ponesrečila na poltu italijanskih vojnih letal iz Italije v Brazilijo.

OBRIŠITE PRAH!

V javnosti se splošno govori, da baje na ljubljanskem kolodvoru leži devet cistern brezdomovinskega vina, ki je prišlo iz Italije. Govori se, da o tem vinu že razpravlja ocenjevalni odbor vin za dravsko banovino v Mariboru. Vsa vinska panoga osobito dravske banovine, ki preživlja najbolj občutno vinsko krizo, čaka nestrpnost in z največjo napetostjo na končen izid, kaj se bo s tem vinom zgodilo.

Šesttedenski kmetijski tečaj v dravograjskem okraju. Kakor lansko le-

to, se vrši tudi v tekočem letu šesttedenski zimski tečaj v okraju in sicer od 20. januarja do 22. februarja t. l. z razliko, da se tečaj vrši v drugi občini to je v Vuhredu. Slavnostna otvoritev tečaja se vrši dne 20. januarja ob točno 2. uri popoldne v prostorih osnovne šole v Vuhredu. Tečaj priredi kr. banškot uprava v Ljubljani sporazumno s sreskim načelstvom v Prevaljah, odnosno pristojnim kmetijskim referentom, na podlagi zakona o pospeševanju kmetijstva. Na tečaju se bo poučevalo sledeče predmete: položaj kmetijstva v okraju, travništvo, prašičjereja, perutninarstvo, poljedelstvo, sadjarstvo, zatiranje sadnih škodljivcev, uporaba umetnih gnojil, zadržništvo, gozdarstvo, higijena, kmetijsko računstvo, kmetijski zakoni, kmetijsko knjigovodstvo, vrtnarstvo, čebelarstvo. Ker je omejeni tečaj velikega gospodarskega pomena, je želeli, da bo s strani kmetskega prebivalstva iz vseh bližnjih občin obisk zadosten. Obisk tečaja se priporoča tudi gospodinjam in dekletom, ker so gotove ure tudi posvečene gospodinjstvu; kar je razvidno iz načrta, ki je na vpogled pri županstvu, odnosno pri šolskem vodstvu. Da bo uspeh popoln, se priporoča vstrajen obisk vseh predmetov tečaja.

Kmetijsko poučno predavanje v Laporju. Dne 11. t. m. je imel poučni govor gospod Koželj kot učitelj za uničevanje sadnih škodljivcev. Povdarjal je, da je naj postane vsak kmet član kmetijske podružnice. Kateri še niso člani, se pač naj takoj vpišejo pri podružnici v dotični župniji, kjer kmet. podružnica že obstoji. Če še pa podružnice ni, jo morate čimpreje ustanoviti. Javiti je treba samo Kmetijski družbi v Ljubljano, ona bo hitro potrebno oskrbela. Resnično dejstvo je, če se naš kmečki stan, ki je v naši državi v ogromni večini, ne organizira, zaman pričakuje napredka. Govornik je navduševal navzoče za živinorejo ter sadjarstvo. Povdarjal je tudi, da mnoge gospodinje pač vedno premalo pazijo na izbiro plemenskih svinj. Plemenitev v krvnem sorodstvu je glavna napaka slabega razvoja v svinjereji.

Občni zbor podružnice Marenberg Sadjarskega in vrtnarskega društva je imela dne 6. t. m. v Vuhredu svoj šesti redni občni zbor s poučnimi predavanji o sadjarstvu. Navzoči se zahvaljujemo vsem predavateljem za njihov trud in skrb glede sadjarstva, posebno pa so različne v to stroko spadajoče prireditve, ter želimo še več enakih. Želeti bi bilo drugič mnogo več zanimanja za take prekoristne kmetijske prireditve!

Podružnica Ormož Sadjarskega in vrtnarskega društva si je v svrhu povzdiga sadnih nasadov v okraju nadela nalogo, poleg pravilne izbire sadnih sort in precepljanja starejših dreves, z lastnimi sredstvi organizirati poskušnjo s trikratnim letnim škropljenjem sadnega drevja proti črvičnosti in krasťavosti sadja. Ker se obeta letos sadna letina, se pozivljajo vsi skrbni lastniki sadovnjakov, kateri žele dati svoje drevje precepiti in škropiti, da se temu društvu v teku tega meseca usli-

Trdno zdravje — mladost — dolgo življenje!

Kdo ne hrepeni po teh najdražjih človeških dobrotah, ki jih ne odtehta nobeno bogastvo? Vi, ki posedujete te zaklade, ali ste že katerikrat pomislili, da jih lahko naenkrat zgubite? Ne čakajte tega usodnega trenutka, bodite vedno na oprezu. Najboljši Vaš zaščitnik je

RADENSKA ZDRAVILNA VODA.

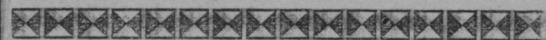
Pijte jo redno vsak dan! 1441

meno ali pismeno javijo. Prijave sprejema gospod blagajnik Lašič Josip.

Podružnica Kmetijske družbe za Zg. Polskavi se je dne 11. januarja ustanovila. Na ustanovnem občnem zboru je bila nad vse pričakovanje obilna udeležba posestnikov, kateri so vsi pristopili kot člani in jih še sledi mnogo. — Gospoda Vinko Gornjak in živinozdravnik Ivan Zemljič, oba iz Slov. Bistrice, sta v stvarnih izvajanjih bodrila vse navzoče in tako v glavnem pripomogla do lepega uspeha.

Občni zbor Odseka za perutninarstvo Kmetijske družbe v Ljubljani. Z ozirom na okolnost, da se nahaja večina članov odseka v bivši mariborski oblasti, se je določilo, da se vrši občni zbor odseka v Celju, in sicer na Svečnico dne 2. februarja 1931 točno ob 10. uri dopoldne v hotelu »Evropa«.

Dražba kož divjadi se vrši nepreklicno dne 26. t. m. na velesejmu v Ljub-

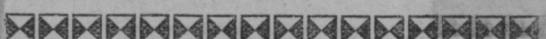

Nekaj Vam manjka v Vašem žepu.

dokler nimate v njem koledarja, ki bo vaš svetovalec in zbiratelj vseh zadev, ki si jih je treba zapomniti tekom leta. Naročite si pravočasno koledar s sliko:

To je koledar za kmeta! Vse, kar kmet potrebuje, da si zapiše, vse bo lahko tu vpisal. Gospodarskih nasvetov ter dobrih strokovnih člankov je veliko. Oblika lepa, koledar je vezan v celo platno, ima žepič za denar in sponko za svinčnik. Stane 10 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

ljani. Vsi posestniki divjih kož naj pošljejo svoje blago nemudoma na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, velesejem. — Kot kupci so se napovedale mnoge inozemske tvrdke. Čim več blaga bo zbrana in čim boljša bo povprečna kakovost kož, tem višje cene se bodo mogle doseči.

Deske, štuke, štafelne, late, lege krajnike in vinogradno kolje prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

*

Kuluk v dravski banovini.

Ban dr. Drago Marušič je podpisal dne 20. decembra 1930 pravilnik o uporabi ljudskega dela za gradnjo in vzdrževanje nedržavnih cest v dravski banovini. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani je dne 8. januarja 1931 ta pravilnik objavil in s tem dnem je ta pravilnik, ki ga je notranje ministrstvo sporazumno z ministrstvom za gradbe 10. decembra 1930 odobrilo, stopil v veljavo ter dobil obvezno moč.

Kdo in kako je obvezan za ljudsko delo?

Banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam se grade in vzdržujejo s prispevki banovine, cestnih okrajev in iz posebnih virov; občinske ceste pa z občinskimi sredstvi, to je z dohodki letnega proračuna, dohodki občinskih podjetij in naprav ter iz posebnih virov. Kolikor označeni dohodki ne bi zadostovali, se mora uporabiti ljudsko delo po določilih zakona o samoupravnih cestah in po določilih tega pravilnika.

Temu osebnemu delu so zavezani vsi za delo sposobni moški prebivalci od polnih 18 do polnih 55 let starosti. Obveznost osebnega dela se lahko odkupi s plačilom ustrezne delavske dneve po določilih tega pravilnika. To odkupnino morajo ne glede na spol, starost in delovno sposobnost plačati tudi vsi davčni obvezanci, ki sicer ne spadajo pod obveznost osebnega dela, če plačajo nad 100 Din neposrednega davka. Te obveznosti osebnega dela, odnosno plačevanja odkupnine so oproščeni dijaki do 24 let (če ne plačujejo več kot 100 Din davka), dalje vojni invalidi, ki jim je invalidnina edini dohodek, redovne osebe, ki nimajo nikakšne plače, niti imetja, niti dohodka, ter kulturne in humane ustanove, ki jih te obveznosti oprosti gradbeno ministrstvo.

Vsi državni civilni in vojaški uslužbenci — razven podčastnikov, redovov in orožnikov — občinski uradniki in uslužbenci in upokojenci plačujejo osebno delo v denarju v znesku tridnevne osnovne in položajne plače, odnosno pokojnine ne glede na spol, starost in značaj. Vsi ostali državni civilni in vojaški, banovinski in občinski uslužbenci, kakor tudi duhovniške osebe, pogodbeni uslužbenci in dnevničarji, ki nimajo osnovne in položajne plače in dobivajo svoje prejemke ločeno kot sistematizirano plačo in draginjsko doklado ali stanarino, plačujejo osebno delo v denarju v znesku tridnevne plače brez ozira na draginjsko doklado in stanarino.

Zavezanci, čijih imovina ali podjetje se nahaja v več občinah, so obremenjeni z delovno obveznostjo, ki ustreza njih neposrednemu davku, v vsaki občini posebe. Osebno delo za občinske ceste pa opravljajo samo v občini, kjer trajno prebivajo. Banke, hranilnice ter posojilnice, delniške družbe, podjetja in druge pridobitne ustanove in naprave, kakor tudi njih osebje plačujejo odkupnino za osebno delo po čl. 40 in 41 zakona o samoupravnih cestah.

Zavezanci za ljudsko delo, ki imajo tovarno vozilo ali tovarno motorno vozilo, morajo priti na poziv oblasti na delo s sposobnim vozilom in porabno vprežno živino. Od navadnega vozila se računa ena dnina za tri delavske dnine, od tovrnega motornega vozila pa za šest dni.

Zavezanec, pozvan na delo, mora prinesiti s seboj potrebno hrano in orodje, ki ga prebivalstvo vobče uporablja, to je lopato, motiko, kramp, sekuro in slično. Oni zavezanci, ki izvršujejo obveznost z vozilom, morajo prinesiti s seboj tudi krmo za vprežno živino, odnošno bencin in mazilo za motorno vozilo. V nasprotnem primeru se odziv na delo ne računa za izpolnitev obveznosti.

Gradnja in vzdrževanje javnih nedržavnih cest z ljudskim delom se vrši praviloma dvakrat na leto, po možnosti tedaj, ko je prebivalstvo najmanj zaposleno s poljskimi deli, to je v mesecu marcu in novembru, drugače pa le, če je promet prekinjen zaradi elementarnih nezdod.

Vsako leto do dne 25. februarja mora zakoniti zavezanec prijaviti pristojni občinski upravi, da li hoče svojo obveznost za nedržavne ceste odslužiti ali odkupiti, ako ima pravico do odkupa. Cestna obveznost, pretvorjena v denar, se mora plačati najdalje do 1. oktobra vsakega leta.

Odmera delovne obveznosti in odkupnine.

Obvezno ljudsko delo, odnosno odkupnina zanj se odreja v enem letu praviloma največ za tri enote pri banovinskih cestah in za tri enote pri občinskih cestah. Za odmero delovne obveznosti, odnosno odkupnine se računa na enoto pri osebah, ki plačujejo neposrednega davka

do Din	dni dela
200	1
500	2
900	3
1.400	4
2.000	5
2.700	6
3.500	7
4.400	8
5.400	9
6.600	10
8.000	11
10.000	12

pri osebah, ki plačujejo nad 10.000 Din neposrednega davka, pa za vsakih nadaljnih 3000 Din po en dan več dela.

Občinske uprave so dolžne sestaviti, odnosno dopolniti najdalje do 31. januarja vsakega leta seznamke zavezancev za ljudsko delo, in sicer ločeno za osebe, ki delajo same ali po namestniku, z navadnim ali motornim vozilom, ter ločeno za osebe, ki plačujejo svojo obveznost v denarju. Seznamki morajo biti se stavljeni v trojnih enakih izvodih in sicer ločeno za banovinske in ločeno za občinske ceste. Seznamke o obvezni odkupnini državnih, banovinskih in občinskih uslužbencev sestavljajo pristojni uradi.

Pobiranje odkupnine za ljudsko delo.

Odkupnino za banovinske ceste pobirajo pristojne davčne uprave, odkupnino za delo na občinskih cestah pa odmerjajo in pobirajo občinske uprave v lastnem področju. Odkupnino državnih, banovinskih in občinskih uslužbencev pobirajo izplačujoče blagajne ter pošiljajo 50 odstotkov nabranih zneskov upravi občine, na čije ozemlje so pobrani, 50 odst. pa banski upravi. Za odmero odkupnine se jemlje kot enota povprečna dnina navadnega delavca v znesku 20 Din, ki pa jo ban lahko ob izpremenjenih razmerah na delovnem trgu primerno zviša ali zniža.

Zavezanci, ki niso odkupili svoje obveznosti ali ki niso prišli na delo, odnosno poslali sposobnega namestnika, se privedejo na delo prisilno ter se vrhu tega kaznujejo z zaporom 7 dni. Enako se kaznujejo zavezanci, ki nočejo delati po odredbi nadzornega organa. Izterjavo in kazen izreka na predlog cestne uprave občje upravno oblastno I. stopnje.

Obveznosti za leto 1930.

Za leto 1930 se uporabi ljudsko delo v treh enotah za banovinske in v treh enotah za občinske ceste. Seznam zavezancev je sestaviti v roku 14 dni po razglasitvi pravilnika v »Službenem listu«. Do označenega roka morajo zavezanci prijaviti pristojnim občinskim upravam, da-li hočejo svojo obveznost odslužiti ali odkupiti. Ako bi se ljudsko delo ne moglo izvesti v polnem obsegu do konca leta 1930, se nadaljuje v letu 1931.

S pravilnikom na osnovi zakona o cestah odrejeni kuluk se bo samoposebi pretvoril v nov splošni banovinski cestni davek v obliki

doklade na neposredne davke. Svojo obveznost z dejanskim delom bo vršilo le primeroma majhno število zavezancev. Način našega kmetijskega gospodarstva je takšen, da bode redkokateri kmet mogel 12, 18 ali celo 24 dni v letu žrtvovati za kuluk. Moral se bo torej odkupiti. Pri kmetu, ki plačuje n. pr. 510 Din neposrednega davka, bo znašala odkupnina po tem pravilniku 360 Din. Slično je tudi z delavcem, malim obrtnikom in uslužbencem. V Sloveniji je, kakor se računa, nekako 300 tisoč zavezancev za osebno delo, kar znaša po najnižji osnovi 6 dni 1 milijon 800.000 dni osebne dela; če se jih odkupi polovica zavezancev, znaša to 18 milijonov.

*

Vprašanja in odgovori.

I. R. v Š.

Ali pivovarne uporabljajo naš ječmen ali kateri drugi? In če bi se ta ječmen, ki ga pivovarne uporabljajo, dal pri nas pridelovati? Odgovor.

Vaše vprašanje kaže, da ste zelo dober in prevdaren gospodar. Med tem, ko naš kmet ne more prodati svojih pridelkov, je pa res, da pivovarne ječmen za pivo uvažajo iz drugih držav. Ta ječmen za pivo je sicer posebne vrste ali vsejedno bi pri nas uspeval ravnotako kakor sedanji ječmen uspeva. Ministrstvo kmetijstva je že tudi sklicalo sestanek, kjer bodo sestavljena in nato objavljena navodila za sejanje takega ječmena.

F. H. v D. R.

Vprašujete, kako je treba delati s shranjevanjem žuželk, da bi si napravili zbirko.

Stopite v domačo šolo, kjer boste gotovo našli že take zbirke, da se boste poučili, kako se to napravi.

M. A. R.

Vaše vprašanje glede Kristusove podobe je tako, da sami vidite, kako nastopajo agenti, kako si izmišljajo najbolj neumne stvari, le samo da bi svoje podobe prodali. V takih rečeh opozorite domačega dušnega pastirja, da bo ljudi opozoril pred takimi agenti. Povemo vam tudi to, da agenti ne smejo po hišah prodajati. Če vas agenti nadlegujejo, jih resno zavrnite in če ne dajo miru, pa jih naznajte orožništvu.

Januš Golec:

Guzaj.

Kako hitro mu je minil popoldne ob čebljanju žene, ki je bila moževa zaupnica in ena od taistih, ki ne uprašajo: ali pelje pot naravnost po cesti, ali za ovinki, ali navkreber ali navzdol. Glavno jej je bil zaslužek tudi od sumljivih ljudi, da so le plačali v gotovini in boljše nego oni, ki životarijo od žuljavih rok. Še z dobro večerjo mu je postregla in ga lepo povabila v štibelec, ki bo odslej njegov, kedarkoli in ob katerikoli uri se bo vrnil.

In zopet je spal trdno, mirno in dolgo v zimsko jutro. Še le pri zajutreku mu je razkladal Drobne, kaj je slišal in kaj nakupil. V trgu že znajo, da je pobegnil iz zapora, vendar vse z žandarmerijo vreč je uverjeno, da se je odpehljal z železnico v Dalmacijo — sploh na jug, od-

4 koder ga bo ponesla ladja v Ameriko, kjer ne izprašujejo, kaj je komu prisodila celjska porota. Mnogo šentjurčanov je bilo pri porotni obravnavi. Ti so že bili po razsodbi uverjeni o njegovi nedolžnosti, sedaj so uprav veseli, da se mu je posrečil pobeg brez poboja kakega paznika — da, celo brez vsakega najmanjšega nasilja. On je prepričan, da niso bili orožniki niti pri njegovih starših, ker se jim ne mudi v trdni veri, da je ubral kot bivši žandar pot preko morja, kjer veljata le delo ter zaslužek in ne preteklost. Nakupil mu je blaga za par oblek, katere je pustil umeriti po svoji velikosti, sta vendar približno enake postave. Kakor je naročil sam, bo obleka lovskega prikroja, zelo pogostoma se menjajoči logarji ter lovske pazniki raznih graščin so večkratna prikazen po teh krajih, kjer je srečanje s puško preko rame nekaj vsakdanjega. Puško in revolver mu posodi on, nekaj boljšega dobi le v Celju in za take posebnosti je še časa dovolj.

Guzaj je imel do preobleke v lovca in gozdarskega paznika časa dovolj, da je hodil in se

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10 602

Telefon interurb. št. 2718

J. R. v A.

V mali sodček vina mi je padel sršen in v njem poginil. Ali je sedaj vino pokvarjeno, ker je sršen strupen?

Odgovor.

Sršen ima sicer strup, ki pri piku povzroči otekline. Drugače pa ni tako strupen, da bi se po njem vino zastrupilo. Poznamo ljudi, ki bi imela poguma dovolj, izpiti kozarec vina s sršenom vred.

F. O. v O.

Kupil sem sto litrov vina za domačo uporabo. Plačati pa sem moral 2.50 Din od litra trošarine. Ali je to prav? Ali ni to za kmeta pretežko breme?

Odgovor.

Financar vam je pravilno zaračunal: za državo 50 par, za banovino 1 Din in za občino 1 Din. Tudi je po zakonu, da morate za domačo uporabo plačati trošarino. Da je to breme za kmeta, je res. Kmetška zveza je na zadnjem občnem zboru tudi sklenila od vlade zahtevati opustitev trošarine na vino, ki ga kmet kupi od kmeta za domačo uporabo. Če bo uspelo, se ne ve.

J. M. v S. g.

Kakšna toplota je pozimi potrebna za rejo kuncev, ali smejo biti na prostem?

Odgovor.

Zadovoljiv odgovor na Vaše vprašanje bi bil preobširen. Najbolje se podučite o vsem potrebnem iz knjižice »Reja domačih zajcev«, ki se dobi v knjigarni sv. Cirila v Mariboru in stane 10 Din.

A. F. v L.

Moji 5 mesecev stari prešiči slabo rastejo. Pri enem, ki sem ga zaklal, sem našel polno glist, kako naj odpravim gliste pri prešičih?

Odgovor.

Domača sredstva za odpravo glist pri prašičih so: kisló mleko, sirovka, kisló zelje, redkev, želod, divji kostanj, česnova voda in kumarce. Pokladajte par dni navedeno, dajte pa prav malo druge hrane. Močnejša sredstva predpiše živinozdravnik.

J. Č. v P.

Moje svinje po vsaki jedi močno kašljajo, kar jih ovira v rasti. Prosim za nasvet!

Odgovor.

Če je kašlju kriv prehlad, preneha v toplém hlevu v nekaj tednih sam ob sebi. Dolgo trajajoč kašelj je pa opasen, ker je največ-

krat predhodnik jetike ali celo svinjske kuge. Kašljajoče svinje je najbolje spraviti kar kmalu iz hleva, opitati in zaklati, ker če se bolezen razvije, ni pomoči.

M. J. v V.

Ali bodo državne trsnice v Mariboru in Kapeli oddajale trsnice in po kaki ceni?

Odgovor.

Na telefonično vprašanje so odgovorili iz vinarske šole, da je sedaj že vsa zaloga trt rezervirana in ne sprejemajo več naročil. Trsnica v Kapeli je samostojna in je treba vprašati direktno.

Red in snaga v stanovanju.

Red naj vlada v celi hiši. Prestiljaj in prezračuj postelje, da se ne zaredijo bolhe, stenice ali celo še drugi mrčes, ki jemlje počitka potrebnemu sladko spanje. Pometaj dnevno tla z mokro metlo, umivaj jih vsaki teden z vročim lugom, da zatreš zalego te nadležne golozni. Vsega usmiljenja vredni so ljudje in posebno otroci, ki trpijo vsled nesnažnosti gospodinje ter nosijo na svojem od mrčesa opikanem telesu od nesnage poštrkano obleko, katero so si nadejali novo in je ne odložijo prej, ko pade kot cunja sama s telesa. Vse to je verna slika nesnažne in nemarne gospodinje.

Morda bo kdo ugovarjal, da ne morejo biti vsi in vse kakor iz škatljice, ker je marsičemu kriva revščina. — Drage bralke! Ta pa ne drži. Voda, ki je glavni pripomoček snage, ne stane niti ficka in je le volje in pridna roka potrebna, da se nesnaga odstrani. Videla sem starega berača brez strehe in svojcev, ki je redno opral svojo edino srajco pri potoku. Ta revež, ki je prosjačil od hiše do hiše, je imel pač čut za snago tudi v svoji revščini. Poznam pa žalibog tudi gospodinjjo, ki ima polne kleti pijače in polne žitnice, pa se

hujše boji vode kakor — peklenšček križa.

Red in snaga pri živini.

Sedaj pa še nekaj! Poglejmo živino, katera neki boljše uspeva: ali ona, ki stoji ob obilni dobri krmi do kolena v brozgi in se reva nima kam vleči na suho, ali druga, ki počiva na suhem ter zadovoljno prežvekuje svoj odmerjeni delež. In prešič, ki je toliko razupit kot nesnažna žival! Ali se redi v mokrem, nesnažnem hlevu in žre slastno iz zanemarjenega skisanega korita? Kaj pa kokoške, ki spijo v umazanem prostoru poln mrčesa? Mršave se obirajo in otresavajo svojih mučiteljev, nobenega veselja nimajo za iskanje hrane in pravega teka ni najti pri njih. In posledice: Jajc. ne neso, zredijo se tudi ne. Torej nima gospodinja od njih prav nobenega dobička.

Red in snaga sta torej nekaj tako važnega, da se ne smeta pogrešati v prav nobenem gospodinjstvu. Brez njih ni domačnosti, ni zadovoljstva, ni veselja in ne prikupljivosti. Snaga in red pomagata v prvi vrsti varčevati ter sta koristna zdravju in imetju. Marsikatera gospodinja bo rekla: No, to, kar sem danes brala, se pa mene ne tiče! Mi pa pravimo: Hvala Bogu, da se tebe ne tiče! Želimo samo, da bi vse gospodinje lahko tako rekly.

Tančična pečenka.

Sveža svinjska riba se razreže na 1 do 2 pedi dolge kose, na vsako stran teh kosov pa položimo po par zrn celega popra, na male koščke raztrgani lorberjev list, po en tanki kolešček limone, ter potrosimo s ščepom razdrobljenega timijana. Vsak kos mesa povijemo od vseh strani v tančico (rečico). Predno damo meso peč, ga solimo.

Madeži.

Petrolej odstranimo bodisi iz obleke, lesa ali kjerkoli zelo enostavno z milom in mrzlo vodo. Ne uporabljaj pa tople vode, ker se potem petrolej le maže in ga zelo težko izmijemo.

**Vsak mesec
Din 13.-**

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13.-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

razgledoval po dnevu po okolici, katero mu je bil razkazal Drobne kar z zamahljajji z roko. Na novem domu je imel priliko, da je spoznal sosede ter tujce, ki so se oglašali pri Drobnetu in popivali ter kvartali večkrat pozno v noč.

Ko je bil lovec s krivcem za klobukom, s torbo ob strani in s puško preko rame, se je upal v Loko pri Žusmu, na Prevorje, Planino, Zagorje in celo v Podčetrtku ob Sotli je že bil. Govoril je narečno slovenščino s prostaki, se zabaval z na pol gospodo v gladki nemščini in kmalu je bil dobrodošla osebnost v vseh krajih, ktere je gledal z vrha Košence od Drobnetu. Mešetarjem je plačeval po krčmah, steklarji v Loki so ga poznali, da ne drži z gospodo in rudarji v železokopu pri Devici Mariji na Pesku med Podčetrtkom in Olimjem so prisegali nanj kot gospoda, ki ima odprto srce ter žep tudi za onega, ki ruje kot krt pod zemljo, a ne zasluži toliko, da bi preživel sebe z družino vred. Kočarji so kar strmeli vanj, kadar jim je razkladal kot — graščinski nameščeneč, da je lov prav za prav

prost. Srna in zajec sta danes tu, jutri tam in lastnik jima je Bog in oni, ki se sreča z njima z dobro pomerjeno puško. Graščina ima zemlje, da ne ve kam z njo. Zakaj ne dati revežem vsaj nekaj od preobilice. Dračje je itak prosto po graščinskih šumah, zakaj bi ne bilo tudi listje in bukovje, ki prepireva od starosti, veter ga podira in trohni v nepreglednih množinah ne le po nedostopnih grabah ter kotanjah, ampak tudi ob lepo pristopnih potih, stezah in kolovozih.

O čemur je Guzajev Francluh sanjal pri prvem pogledu s Košanskega grebena, to je tudi postal v kratkem času: čislán od nadute gospodske nemškutarije, ker je z njo nemškutaril; ljubljeneč vseh tlačenihi ter potrebnih, ker je potrjeval svoj nauk o enakopravnosti, pravičnosti ter vsaj delnem izenačenju premoženja s plačevanjem po zakotnih in tudi dobro obiskanih javnih gostilnah ob glavnih cestah. Ljudje so bili veseli ter navdušeni, ako se jim je ponudila prilika, da so se sestali z graščinskim gospodom, ki je govoril na glas, o čemur so razmišljali oni

Madeže od oljnate barve pa očistimo s terpentinom. Čisto krpo napojimo s terpentinom ter drgnemo s to krpo madež tako dolgo, da je vsa barva izginila. Če je obleka tudi sicer potrebna pranja, se morejo najpoprej odstraniti vsi madeži od oljnate barve, nato šele jo operemo kakor običajno.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 17. januarja 1931 so pripeljali špeharji na 102 vozeh 307 komadov zaklanih svinj, kmetje 12 voz krompirja, 6 sena, 4 otave in 2 slame. Svinjsko meso je bilo po 10 do 24 D, špeh 14 do 18, krompir 0.75 do 1.50, seno 85 do 95, otava 80 do 85, slama 55 do 60. Pšenica 2, ječmen 1.75, oves 1.50, kuruza 1.50 do 1.75, ajda 1.50, ajdovo pšeno 4.50 do 5, proso 2.50, fižol 2 do 2.50. Kokoš 30 do 45, piščanci 35 do 75, raca 30 do 40, gos 80, puran 60 do 140. Čebula 2.50, česen 14, jabolka 3.50 do 8, suhe slive 10 do 12, mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 36, jajca 1.15 do 1.75, med 12 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejsem dne 16. januarja 1931 je bilo pripeljanih 121 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7 do 9 tednov stari komad 120 do 180 Din, 3—4 mesece stari 280 do 300 Din, 5—7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto 900 do 1000 Din, 1 kg žive teže 8 do 10 Din, 1 kg mrtve teže 12 do 13 D. Prodanih je bilo 48 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je 12 konj, 12 bikov, 105 volov, 284 krav in 13 telet, skupaj 426 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 13. t. m. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8 do Din, poldebili voli od 6.50 do 7.50 Din, plemenski voli 5.50 do 6 Din, biki za klanje 6.50 do 7.50 Din, klavne krave debele 6 do 7 Din, plemenske krave 5.50 do 6.25 Din, krave za klobasarje 2.75 do 3.25 Din, molzne krave 5.50 do 5.75 Din, breje krave 5.50 do 5.75 Din, mlada živina 8 do 9 Din, teleta 7 do 9 Din. Prodanih je bilo 210 komadov, od teh za izvoz v Italijo 40 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din, II. vrste 16 do 18 D, meso od bikov, krav in velic 10 do 14 Din, teleče meso I. vrste 22 do 35 Din, II. vrste 16 do 20 Din, svinjsko meso sveže od 14 do 26 Din.

*

Cenjenim naročnikom!

Vse naročnike, ki še za leto 1931 niso plačali nič naročnine, prosimo, da **jo do konca januarja** vsaj deloma poravnajo. Položnice smo že v decembru poslali vsem naročnikom. Dne 3. febr. še dobijo vsi naročniki list, dne 10. februarja pa se bo list tistim, ki do takrat ne bodo nič plačali, ustavil.

Kdor sedaj nima denarja, naj nam vsaj piše dopisnico, da še potrpiamo za naročnino do Velike noči.

Na naročnino pa čakamo samo pri **dosedajnih naročnikih, pri drugih ne.**

Mnogokrat se zgodi n. pr., da je lani bil naročnik mož Jožef Kovač, letos pa nam pošlje denar njegova žena Jerica Kovač. Ker mi v upravnistvu seveda ne najdemo naročnice Jere Kovač in ker nismo vsegavedni, nam tudi ni znano, da je Jera Kovač žena Jožefa Kovača, zato jo napišemo kot novo naročnico in ji začetno pošiljati naš list. Tako seveda prideta v hišo naenkrat dva lista, eden na moža, drugi na ženo in ples se začne. Mož misli, da ga je hotela žena izpodriniti in mu zrasti čez glavo, ter ženin list gleda postrani. **Ako v kako hišo pomotoma prihajata dva lista, naj se na tisti list, ki prihaja pomotoma, napiše: Nazaj, dobivam dva in se da zopet na pošto. Ali pa se nas obvesti z dopisnico o pomoti, da pomoto takoj popravimo.**

Sploh se nas naj takoj opozori na vsako pomoto, ki bi nastala, ker drugače se pomota ne bo odpravila.

Uprava »Slov. Gospodarja«.

Najmočnejša vodna sila. Učitelj je vprašal Janezka: »Katera je najmočnejša vodna sila?« — Pričakoval je seveda, da bo Janezek imenoval ta ali oni slap. Pa je Janezek tole odgovoril: »Najmočnejša vodna sila so solze moje matere. Kadar se joče, ji moj oče vse naredi, kar hoče!«

Malo dekletce se je peljalo z materjo, suhotno ženico, v vlaku. Na postaji pa vstopi v voz silno debela ženska in se vsede nasproti. Dekletce je debelo žensko nekaj časa gledalo, nato pa reče materi: »Mama, ali je to vse ena sama gospa?«

Učitelj. »Fric, kaj je tvoj oče po poklicu?« — Fric molči. — Učitelj: »Ti me morda nisi razumel; vedel bi rad, kaj tvoj oče dela?« — Fric: »Moj oče vedno to dela, kar mu mati zaukaže.«

Gospod profesor je sedel pri pisalni mizi ter delal. V sobo planeta sinčka Mirko in Pepček. Profesor se obrne in zarentači: »Kaj hočeta zopet, pustita me v miru!« — »Samo lahko noč sva ti prišla voščiti«, pravi Lirko. — Profesor: »Že dobro, že dobro, a sedaj nimam časa, pridita jutri zjutraj.«

Romanje v Marijino Celje. Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru obvešča slavno občinstvo, da se letos vrši romanje v Marijino Celje v Avstriji dne 28. junija. Stroški znašajo z izletom na Dunaj kakor lansko leto 550 Din, ki se lahko v obrokih plačajo od dne 15. maja. Da ne bo nepotrebnih težkoč, javlja odbor vsem, ki se nameravajo udeležiti romanja z izletom, da se na poznejše priglasitve ne bo moglo ozirati. Torej odločite in priglasite se takoj cen-

le na tihem, jim stiskal roko, jih tikal in zahteval od njih, da so mu tudi oni pobratimi.

Mešetarji iz košanske okolice, steklarji iz Loke pri Žusmu, rudarji iz Olimja ter bajtarji po onih siromašnih hribih so bili kmalu organizacija, katero je družil pod Guzajevo vodilno besedo skupen cilj: boj proti krivicam, ki se godijo že toliko in toliko let revežem, ki so obsojeni od roda do roda na najtežje ročno delo. In ta organizacija revežev ter tovarniških in rudniških tlačanov se je širila, ker je romala od trpina do trpina ne potom pisane, ampak žive besede vsakega, ki je imel kedaj priliko osebnega stika z gosposkim »bogom«, ki pomaga kot spreten lovec ter miren gozdar pri vseh graščinah od Žusma do Brežic. Guzaj je metal pridno iskredanes tu, jutri tam, tleti je začelo samo in do plamtečega navdušenja so pripomogli že s prisego zavezani najbolj zanesljivi somišljeniki.

Marca in aprila meseca po Guzajevi skoro stalni naselitvi na Košanci, ko so pričeli tako večji sejmi na: Planini, v Št. Jurju, Šmarju, v

Lembergu, pri Sv. Filipu na Selah in drugod, so se raznesle med imovitejše gruntarje vesti, da je bil oročan živinskega izkupička sedaj ta kmet, pa zopet oni nemški ali laški prekupec. Kmečki oderuhi so zakopavali svoj denar na skrivnem pod zemljo na najbolj prikritih krajih, ker doma pod zglavjem ni bil varen pred nočnimi tolovaji. Neznani ulomilci so postajali tako drzni, da so v noči pri gospodarjevi prisiljeni navzočnosti zaklali svinjo, mu pustili drobovino v spomin in zginili bogznaj kam. Kakor s svinjami, je bilo seve tudi z drugo živino ter s kurami. O vseh teh ropih ob enem na več raznih krajih so tožili le bogatejši sloji, revež se je na tihem muzal, saj je jemal tolovaj tamkaj, kjer je bilo denarja ter blaga ne le za sproti, ampak tudi za bogat prihranek. Okrivljeni so bili napadov na sejmarje, kmečke kurnike, svinjake in hleve ubogi Hrvati iz Zagorja, ki bi naj bili že od nekaj uzmoviči, ako kaj zmanjka Štajercu bolj blizu meje. O Guzaju in o klice poganjajočih njegovih boljševiških nauk ni sanjal tedaj

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in poročilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Piskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

tralnemu odboru prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru!

Sv. Jurij v Slov. gor. Na občnem zboru tuk. bralnega društva »Edinost« smo sprejeli mesto starih pravil enotna pravila Prosvetne zveze; sedaj pa jim dajmo življenja! In tudi homo, če celo fantje rečejo tako, mora držati. Pa je res škoda, da bi se mladost gubila brez prida, ko je v Prosvetnem društvu prilika, da se dokoplje do božjih virov izobrazbe, značajnosti in veselja. — V nedeljo dne 8. februarja bo po daljšem času zopet društvena prireditev s Krekovo igro »Tri sestre«.

Jarenina. Da ugotovi ponovnim željam občinstva, se je Katoliško prosvetno društvo v Jarenini odločilo spraviti na oder kako veselo-igro. V ta namen si je izbralo izredno šaljivo burko »Teta na konju«, ki jo vprizori v nedeljo dne 25. t. m. popoldne po blagoslovu v Društvenem domu. S to burko bo gotovo ustrezno vsemu smeha in zabave željnemu občinstvu. Ne zamudite te ugodne prilike! Ne bo Vam žal!

Sv. Rupert v Slov. gor. Bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. gor. ima svoj redni občni zbor z običajnim sporedom v nedeljo dne 1. februarja, popoldne takoj po večernicah v prostorih stare šole. Domači pevski zbor bo zapel par pesmi. Člane in nečlane obojega spola uljudno vabi odbor.

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo v Sv. Vidu pri Ptuj naznanja, da bo v nedeljo dne 25. t. m. v našem Slomškovem domu gostovalo Prosvetno društvo iz Št. Janža in priredilo lepo in znano igro »Mlinar in njegova hči«. Da se поближе spoznamo in postanemo večji prijatelji, vsi najlepše povabljeni na to prireditev. — Prosvetno društvo vabi vse poštene mladeniče cele fare, da se gotovo vpišejo v fantovski odsek, ki je že začel s pevskega vajami, ki so vsako nedeljo popoldne po večernici v Slomškovem domu. Do sedaj šteje pevski zbor 36 članov. Kje ste še drugi? Na svidenje!

Št. Vid pri Ptuj. Na Novo leto je bila v Slomškovem domu lepa prireditev, ki jo je posetila polna dvorana ljudstva. Prosvetno društvo je priredilo lepo božično igro »Na betlehemskih tleh«. Pevci so prelepo zapeli Dolinarjev venček narodnih pesmi. Prireditev se je na Sv. Tri kralje ponovila. Prosvetna knjižnica si je letos nabavila več sto no-

vih knjig, ki jih stari in mladi čitajo z veseljem. Naj dobi dobra knjiga vhod v vsako našo hišo. — Prosvetno društvo Št. Vid obžaluje smrt svojega prvega predsednika Josipa Mlakarja, ki je predsedoval društvu od ustanovitve do svoje izselitve v Spod. Porčič pri Sv. Lenartu. Bil je izboren, priden prosvetni delavec, ki je veliko žrtvoval za društvo. Pri zidavi Slomškovega doma je bil on najbolj vnet. Naj temu vzornemu možu nebesa poplačajo, kar mu mi ne moremo. Zanj se bo služila sv. maša, h kateri so povabljeni vsi člani Prosvetnega društva. Večni pokoj pokojnemu, žalostni družini pa naše najiskrenejše sožalje!

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 25. m. ob 7. uri zvečer bo v Društvenem domu zelo zanimivo skioptično predavanje. Vstopnina popolnoma prostovoljna. Slična predavanja so vzbudila veliko zanimanja. Zato si je nabavilo naše društvo svoj skioptikon in se bodo večkrat vršila predavanja. Posečajte jih prido, ker beseda, ki jo ponazori še lepa slika, več zaleže in več koristi.

Gornja Ponikva. France: »Zakaj pa ponkovski fantje in dekleta vedno in vedno govorijo o 25. januarju? Opažam že tudi, da pevci in pevke, kakor tudi tamburaši prikri- vajo nekakšno skrivnost.« — Tomaž: »Ali ne veš? Ali nisi že zadnjič bral v »Slov. Gospodarju«, da priredi prosvetno društvo »Slomšek« bogat srečolov? Ali še nisi srečal Katri-ce, kako je prinašala lepih dobitkov? Pomisli: lepe boksaste čevlje, pa jih dobiš za en sam dinar; veliko kosov blaga za obleke, samo za en dinar; zajci uhati samo en dinar, putke samo en dinar, masne klobase, komad samo en dinar, razni stroji tudi samo en dinar. In tako je 500 teh komadov. Napraviti bodo v šoli, ker je tam bolj toplo. In veš, moj ljubi Frančl, tam bodo zapeli fantje in dekleta pod vodstvom gospoda učitelja in tudi tamburaši bodo nastopili.« — France: »Res je danes trda za dinarje, pa nekaj bom tudi jaz žrtvoval, mogoče pa le nekaj dobim. Pravijo, da bodo kupili iz dobička nove knjige za knjižnico prosvetnega društva. To se meni prav pametno zdi, zato bom šel, pa še druge bom povabil.«

Pišec. Igralci našega Prosvetnega društva so na dan Sv. Treh kraljev priredili igro »Miklova Zala«. Skoro vsi igralci so svoje vloge

rešili izvrstno, čeprav smo se vadili samo 11 dni. Pred igro je imel pozdravni govor naš vrli režiser dijak Petančič Davorin. Vsa predstava je mnogobrojnemu občinstvu ugajala. Pišečani se zavedajo moči in rasti našega društva, saj pa so tudi skoro vsi vrli fantje in dekleta člani našega društva.

*

Goljufija z zlatom.

Pred nekako dvema leti se je pojavil v najboljših krogih v Buenos Aires v Argentini v južni Ameriki ruski inženjer in poznavalec rud, ki je postal kmalu obče priljubljen. Vse je privoščilo možu srečo, ko se je podal za nekaj časa v Bolivijo, da bi odkril tamkaj zlata polja. Sreča se mu je nasmehnila in kmalu po njegovem odhodu se je raznesla po Buenos Aires govoricca: Rus je odkril zlato vsebujoče pokrajine, katere je kupil prav poceni od bolivijske vlade. Ker so Rusu primanjkovala denarna sredstva za zadostno izrabo zlatih polj, je bilo čisto nekaj samoobsebi umevnega, da se je odločil za prodajo enega dela, da se bo lotil z izkupičkom pridobivanja zlata. Hitro so se začele zanimati za njegovo posest ameriške rudniške družbe Odposlale so inženjerje na Rusova zlata polja in so pustile prinesiti v La Paz poskuse s tamšnjim kamenjem, koliko pač vsebuje zlata. Pri poskušnjah so ugotovili, da je v kamenju iz Rusovih zlatih polj na tono 300 gramov čistega zlata; med tem ko se izplača pridobivanje zlata že pri 10 gramih.

Nato je kupila velika ameriška družba od Rusa bajno bogato posest za 3 milijone dolarjev.

Nekateri strokovnjaki, ki so obiskali že veliko zlatih rudnikov na svetu, so takoj sumili, da gre v tem slučaju za debelo goljufijo. Kamenje se jim je zdelo preveč pravljivično bogato na čistem zlatu.

Več glede pridobivanja zlata strokovno izvežbanih mož se je podalo v Rusovo obljubljeno deželo. Vzeli so tamkaj kamenje, katerega so hoteli glede

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din. celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

nihče, najmanj pa oblast z žandarmerijo vred. Ti kraji so bili tako daleč proč od kulture in od prometa, da niso prišli niti prav v poštev obcestni ropi in nočne tatvine brez ubojev. Vsak izropani ali okradeni je bil vesel, da je ušel z življenjem in je tožil svojo nesrečo Bogu, oblast se je ganila pred dobrimi petdesetimi leti, ako je kedo pobil kakega gospoda, ne pa le oskubel sejmarja ali kmečkega škrtljaveca. Še nekaj let bi bilo zatonilo za božjo »gnado«, da bi ne bili zavohali Guzajeve sledi, da ni pokazal on sam oblasti s Kajnovim činom, da so ropi in tatvine od Št. Jurja do hrvaške meje delo njegove maščevalne roke radi krivične obsodbe.

Guzaj — Kajn.

Uspehi, stroga tajnost in popolna prikritost je Guzaja tako osmelila, da se je že upal v raznih preoblekah v najbolj prometne kraje in tako pod noč celo v trg Št. Jur. Po boljših gostilnah je nemškutaril, po zakotnih beznicah je zavijal v šentjurskem marčju, plačeval več nego

je zapil, kakor se spodobi za boljše oblečenega človeka in kedo bi ga naj bil osumil, da je priklical ravno on v te kraje obcestne rope ter tatvine denarja in blaga.

Že prvo leto precejšnjega procvita njegovega osvetnega dela bi mu bila njegova drznost skoro usodepolna.

Na dan farnega patrona sv. Jurja 24. aprila je tudi v Št. Jurju živahen sejm. In baš ta dan je bil ves trg po koncu, ker je bilo toliko domačih in tujih živinjskih kupcev ter prodajalcev okradenih pri belem dnevu na sejmišču, po krčmah, trgovinah in celo v cerkvi pri natlačeno obiskani sejmski sv. maši. Vse se je hudovalo nad Hrvati, ki nimajo kaj vzeti doma, pa hajdi preko Sotle v štajerski žep. Žandarji so tekali okrog, povpraševali, zapisovali, a vsakdo zaslišani se je zadiral nad njimi: »Gromska strela, če bi znal in bi ga bil videl, kedo mi je segel v žep, bi ga že bil sam prijel in ž njim obračunal po sejmarsko s palico ali pa z nožem s krvavim križem preko dlani tatinske roke!«

vsebine natančno preiskati, v La Paz. Izročeno kamenje so skrbno zašili v usnjate vreče, katere so stražili noč in dan. Poskusi v La Paz so potrdili resnico suma na goljufijo: kamenje iz Rusovih zlatih polj ni vsebovalo niti šence zlata. Amerikanci so goljufijo naznanili oblasti, policija je odkrila celo zaroto.

Indijanski gonjači mul, ki so spremljali tuje inženere v zlato pokrajino, bolivijanski železniški uradniki in krčmarji so igrali z goljufivim Rusom — pod skupno odejo. Vsak izmed njih je bil od Rusa preskrbljen z zlatim prahom, katerega je on sam kupil v La Paz, in so imeli nalogo, v neopazovanih trenutkih natrositi zatega prahu med za poskuse določeno kamenje.

Predno je segla policija po ruskem goljufu, je bil ta s tremi milijoni dolarjev že davno preko meje.

*

Št. Peter pri Mariboru. Da se pospeši nadaljevanje gradbe še ne dovršenega dela projektirane okrajne ceste Št. Peter—Nehova—Božane, sta se ob priliki prihoda gospoda bana v Maribor pri istem zglasila zastopnika občine ter mu predložila spomenico, v kateri so obrazložene želje in težnje prebivalstva šentpeterske in sosednih občin glede čimprejšnje dovršitve te cestne zveze. Gospod ban je ljubeznivo obljubil svojo pomoč. — Na kraljevo je obiskal našega gospoda župnika Abraham, ker je ta dan dovršil 50 let. Naj mu bo usojeno dočakati še 50 let. To mu želimo za bližajoči se njegov god! — Tudi jubilej: Ta mesec praznuje Berta Purgajeva iz Vodol 25letnico, odkar je cerkvena pevka. Vso to dolgo dobo je bila ena izmed najbolj vestnih in marljivih cerkvenih pevk. Naj še dolgo poje v čast božjo, vsaj še nadaljnih 25 let! — Prosvetno društvo je dobilo zopet precej novih knjig. Prijatelji dobrega berila, poslužite se te ugodne prilike, ter si pridno izposojajte knjige. Saj je dobra knjiga ob dolgih zimskih večerih najboljši prijatelj.

Razvanje pri Mariboru. Zakonskima čelofiga Ivan in Marija se je rodil dne 30. p. m. dvanajsti otrok, zdrav fantek. Od 12 otrok jih še živi 11, ter so še vsi pod domačo streho in oskrbo. Treba je skrbnega očeta in marljive mamice, da ves ta drobiž z vsem potrebnim preskrbita!

Pameče pri Slovenjgradcu. Žalostno so peli pred in med božičnimi prazniki zvonovi v zadnje slovo kar peterim žrtvam smrtne kose. Prvi se je poslovil s tega sveta po dolgi in mučni bolezni posestnik in dolgoletni cerkveni ključar pri Sv. Ani Jurij Vrhovnik, p. d. Pirpank. Zapustil je sedem nepreskrbljenih otrok in žalujočo vdovo. Dva dni pozneje je po osemdnevni bolezni umrl daleč okoli znani posestnik Jožef Trobej, p. d. Tratnik. Bil je obče čislani mož in v njegovo hišo so vedno prihajali le katoliški časopisi, kakor: »Slov. Gospodar«, »Slovenec«, »Mladika«, »Katoliški misijoni«, »Salezijanski Vestnik«, »Cvetje« in »Bogoljub«. Bil je tudi ustanovni član našega Katoliškega prosvetnega društva. Bridka izguba dragega očeta je posebno težko zadela njegovega sina Janeza, kateri je šele štiri dni

pred očetovo smrtjo prišel od vojakov domov. Še niso utihnilo zvonovi, že je umrla tretja žrtev po kratki in mučni bolezni, posestnica Helena Repnik, mati treh še preskrbljenih otrok. Pa tudi mladini ni prizanesla smrtna kosa. En teden pozneje je umrla nadebudna mladenka 17 let Marija Vrčkovnik. Čez par dni pa so pokopali neko nezakonsko dete. Rajnim večni mir, ostalim pa iskreno sožalje! Sedaj, ko je minil advent, so se tudi pri nas začeli mladi ljudje bolj živahno gibati. Prvo nedeljo po novem letu sta bila kar dva para oklicana. Prvi ženin, Jurij Vrhovnik, se bo priženil na lepo kmetijo v sosednjo župnijo Trbonje. Drugi par je že bolj v letih. Kakor se sliši, je še več parov pripravljenih, da se vpreže v zakonski jarem. Treba se požuriti, ker letošnji pust je zelo kratek. — Želeti bi bilo še, da bi se vsi farani naročili na »Slovenskega Gospodarja«, posebno še zato, ker imajo celoletni naročniki poleg lepega in zanimivega čtiva tudi to ugodnost, da so zavarovani proti požaru. Torej naročite!

Vuhred ob Dravi. Samo po sebi je umevno, da se tudi tukaj dokaj izpreminja in da se dosti skrbi za napredek in izobrazbo priprostega ljudstva. Žalibog pa je še vedno takih, ki brezmiselno zavračajo njim prekorsno izobrazbo. Kakor že marsikje drugod, tako se je tudi tukaj v naši šoli minulo leto vršil gospodinjski tečaj, kateri je bil namenjen v prvi vrsti samo za bodoče kmečke gospodinje in je izpadel v popolno zadovoljstvo občinstva. —

Sv. Jurij v Slov. gor. Smrt je segla pri nas v novem letu najprej po najmlajših: umrlo je že četrto otrok.

Sv. Anton v Slov. goricah. Žalostno je zopet pri nas zapel drugi zvon in naznanil, da mu je umrla krstna hčera Požegar Klara iz Cogetine. Dne 3. t. m. si je šla iskat zdravja v mariborsko bolnico, a je že dne 6. t. m. podlegla operaciji. Dne 7. t. m. so bili njeni zemeljski ostanki prepeljani na njen dom, odkoder smo jo dne 8. t. m. spremljali na zadnji poti. Pogreb je vodil ob veliki udeležbi faranov njen sorodnik vlč. g. dr. Močnik Vinco, prof. bogoslovja v Mariboru, v spremstvu domačega vlč. g. župnika in nam je tudi ob odprtem grobu govoril lepe, tolažilne poslovilne besede. Nobeno oko ni ostalo suho ob prelepih hesedah in ob pogledu na pokojno, ki nam je glasno klicala: »Človek, glej, danes si, jutri te ni več«. Pevci so zapeli krasne žalostinke na domu in ob grobu. Stara je bila komaj 42 let. Vsi, ki smo jo poznali, smo jo spoštovali, saj je bila dobra krščanska mati, žena, gospodinja, ki je skrbela, da so v njeni družini molili ne samo domači, temveč tudi posli, katere je po krščansko vzgajala. Njej ni bilo dovolj, da so zahajali po nedeljah in praznikih k sv. maši, temveč je skrbela, da so šli tudi k popoldanski službi božji. Šla je sama, morali pa so tudi iti njeni domači in posli. V tem je bila zgled daleč na okoli. Žalujemo pa tembolj vsi za njo in izrekamo sožalje možu in hčerki ter vsem sorodnikom, ker je to v teku par mesecev že drugi smrtni slučaj v rodbini Požegar. Na pogrebu se je nabralo 330 Din 25 par za mariborsko bogoslovje, za kar vsem darovalcem prisrčni Bog plačaj! Žalujočega moža, hčerko in sploh vse nas naj tolaži zavest, »da vidimo se nad zvezdami! Počivaj v miru, duša draga!

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 1. t. m. je v Gospodu zaspala, previdena s sv. zakramenti, Marija Stiper, posestnica v Spodnji Voličini pri Sv. Rupertu. Rojena Brunčič in sicer 8. 10. 1855 kot zakonska hči v Bišu, župnije Sv.

Bolfenk v Slov. gor., se je poročila dne 28. 10. 1878. Bila j nad 50 let poročena in je šla za svojim možem, ki se je pred poldrugim letom preselil na drug svet, ravno ko so se pripravljali na zlato gostijo. Rajna je bila krščanska mati in je tudi vzgajala v krščanskem duhu svoje otroke, za kar sta nji še danes hvaležna hči, ki živi in je omožena na domu, in tudi njen sin, ki živi kot železničar. Oba svoja otoka je vztrajno opominjala k izpolnjevanju zapovedi božjih in ju vzgajala k krščanskemu življenju ter ju jemala s seboj na različna božja pota. Opozarjala ju je zlasti na 4. božjo zapoved. Da, mladina, spoštuj 4. božjo zapoved, kajti Bog jo je iz najtehtnejših razlogov postavil med zapovedi božje. Rajnici Bog daj večno plačilo in njej naj sveti večna luč! Vsem, ki so rajnico prišli tolažiti v njeni krački bolezni in njo spremili nazadnji poti Bog povrni!

Sv. Urban pri Ptuju. Dne 12. t. m. smo ob izvanredno veliki udeležbi sorodnikov in župljanov spremili k zadnjemu počitku komaj 38letnega zakonskega posestnika Bezjak Alojzija iz občine Jirsoveci. Sprevod rajnega mrtvega krščanskega občana je od rojstne hiše vodil domači vlč. gospod župnik Razbornik v spremstvu p. kapucina in cerkvenih pevcev, ki so pri hiši žalosti in pri odprtem grobu zapeli ginljive žalostinke. Rajni, ki zalujočo žalujočo ženo vdovo ter med drugimi sorodniki enega brata in dve sestri, naj počiva v miru božjem! Na sedmini je dobrohotna zbirka izkazala 100 Din za mariborsko bogoslovje, za kar vsem Bog plati! Ostalim žalujočim naše iskreno sožalje!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Pri nas je dne 31. decembra umrla v starosti 77 let gospa Marija Kociper, rojena Vitez. Kako dobra in priljubljena pri sosedih je bila pokojnica, je pokazal dne 3. t. m. njen pogreb. Udeležila se ga je mnogoštevilna množica sesedov in drugih. Za vse darovano cvetje in vence in izkazano sožalje se tem potom prav prisrčno zahvaljujejo otroci, bratje, sestre ter vsi ostali sorodniki!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Prostovoljno gasilno društvo v Gorišnici vprizori v nedeljo dne 25. t. m. popoldne po večernicah v Slomškovem domu pri Sv. Marjeti niže Ptuja burko v treh dejanjih »Trojčki«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Vid pri Ptuju. Preteklo leto je bilo pri nas 217 rojenih (— 17), umrlih 78, poročenih 38 parov. — Decembra smo zaključili trimesečni gospodinjski tečaj z lepo slovesnostjo.

Polenšak pri Ptuju. Prvega mrliča, ki je umrl v novem letu, smo imeli 80 let staro Marijo Majcen, mater župana občine Polenšak. Značilno je, da je tudi lansko leto bila prvi mrlič utopljenka Plohl istotako iz Zasadov. Pri nas pravijo, da kaki mrlič je prvi, moški ali ženska, da teh je potem več. Ako kedaj, velja to pravilo lani za nas. Imeli smo 1 žensko-mrliča več, kakor pa moških. Tudi letos je pri ženskah smrt najprej zastavila svojo koščeno roko. Drug mrlič je bil majhen otrok M. Šešerko na Polenšaku. Mati ga je ostavila samega brez nadzorstva v hiši. Po nesrečnem slučaju se je vsled tlečega ognja in preoblega dima kratkomaľo zadušil. Kako se je prav zaprav vse zgodilo, je zelo nejasno. Opomin pa naj bo vsem, naj vedno pazijo na otroke in se ne udati brezskrbnosti. — Da še ne bo tako kmalu izumrl naš krepki slovenski narod, nam kaže vsakoletna statistika; vedno večje število rojstev kot pa mrličev. V naši mali, a zdravi župniji smo narastli za enkrat večjo število rojencev, kakor pa jih je umrlo.

Se razume, da je teh malčkov tudi smrt nekaj pobrala. — Tudi nove novice imamo! Nič kaj veselo voščilo za novo leto niso imeli pri Fr. Šilak vulgo Šumenovi v Brezovcih. Žrtev ognja bi skoro postala obširna delavnica z mnogim mizarskim, kolarskim in kovaškim orodjem, katerega lastnik, samouk, zna prav spretno sukati, ter je že marsikomur radevolje pomagal v stiski in sili. Le slučaju in skrbnemu gašenju je zahvaliti, da je pogorela samo streha delavnice. Nevarnost je bila za vse, predvsem v tem, ker je ogenj nastal v pozni, temni noči. Vse okolščine kažejo, da bi bil ogenj nalašč od kogarkoli podtaknjen.

Slomi pri Polenškaku. Ob potu iz Polenškaka proti Moškanjcem, ki vodi skozi obširen gozd »Slomšina«, stoji že skoro 100 let velik železen križ s kamenitim podstavkom. Bajje je postavljen v spomin na nek grdi uboj na tem kraju. Na ta križ se je mlad, do skrajnosti pokvarjen in izprijen 10letni fantalin iz Strejca, grede iz šole, v navzočnosti mnogih šolarjev, z odprtim nožem povspel z vzklikom gnusnih in bogokletnih besed, češ: »P . . . Bog, izdr! Ti bom s tem le nožem oči . . . itd.« Strah in sram nas je skoraj pisati te vrstice, o takem dejanju ničvrednega fantalina, ki vsled slabe vzgoje tako daleč propade. Naj se le zavedajo starši takih ničvrednih otrok, kake gade si bodo za stara leta vzgojili, ki jim bodo delali marsikatero grenko uro. Ali, kakšen pa še le bo odgovor pred Bogom enkra? Želeti pa bi tudi bilo, da bi šolska oblast v šoli takim nemirnim propalicam temeljito zavila ušesa. Dobri in previdni stariši pa naj kratkoma prepovedo svojim otrokom tovaršije s tem grdim fantom. Naj ostane to le osamljen slučaj, prvi in zadnji!

Lešnica pri Ormožu. Kakor je »Slovenski Gospodar« svoječasnno poročal, sem bil zelo nesrečen, ker mi je požar uničil gospodarsko poslopje. Pa našli so se dobri ljudje, ki so mi v nesreči pomagali. Zato se prav lepo zahvaljujem vsem sosedom in prijateljem, ki so mi pomagali pri vožnji, lesu in krmi, zahvaljujem se tudi zavarovalnici, ki mi je izplačala vso svoto. Zahvaljujem se vnaprej tudi vsem, ki mi bodo še pomagali na spomlad, ko se bom k njim zatekel pri gradnji skednja ter žitnice. Bog povrni vsem! — Alojzij Košič.

Osluševci. V Osluševcih se je v ugledni hiši Hebarjevi na sedmini med gosti nabralo za bogoslovni sklad 171 Din. Bog plačaj!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Prosvetno društvo ponavlja v nedeljo dne 25. t. m., ob 3. uri popoldne igro »Črnošolec«. Že ob prvi vprizoritvi je igra privabila toliko občinstva, da je Romaj našlo prostora v Društvenem domu. Igra je po sodbi občinstva bila izmed vseh dosedanjih najboljša. Vabimo, da se odzovete vabilu tudi prihodnjo nedeljo. Bog živi!

Cirkovce-Šikole. V nedeljo dne 11. t. m. je sprejel gospod ban dr. Marušič in pomočnik bana gospod dr. Pirkmajer v poslopju srezkega načelstva v Ptujcu deputacijo občinskih zastopnikov občine Šikole in občine Cirkovce. Deputacija je bila sestavljena iz sledečih občinskih zastopnikov: Trčko Franc, župan občine Šikole; Vuk Štefan, župan občine Cirkovce; odborniki: Lah Simon, Bauman Jernej, Jevšovar Franc, Pleteršek Jožef in Peršuh Franc. Župan Trčko je najprej pozdravil gospoda bana in njegovega pomočnika ter je nato obrazložil težkoče občin in želje ljudstva. Povdaril je, da so že itak preobremenjene občine morale prevzeti še kurivo za učiteljestvo, da naj bi to prevzela država. Nameravani kuluk za banovinske ceste naj se ne izvaja v naši banovini. Prosil se je, da bi prevzela banovina občinsko cestno delo od Sv. Lov

renca na Dravskem poiju do Šikol. Na željo ljudstva naj bi se ukinila trošarina na vino, ki se kupi za kmetijske delavce, in sicer, ki se zamenja za zraje. Sledile so prošnje za podpore kmetijskim zadrugam in gasilnim društvom za gasilske potrebščine. Gospod ban je obljubil, da bo upošteval razložene želje in prošnje.

Prihova pri Konjicah. Rajnega Jožefa Skrbinšek ne moremo pozabiti. Bil je mož, ki smo ga pač vsi ljubili brez razilke. Bil je prvi oče ubogih in ponižanih. Koliko kočarjev bi bilo brez strehe, če bi njega ne bilo! Pomagal jim je ne samo z nasveti, ampak tudi gmotno. Nič ni čuda, da je bil njegov pogreb prava procesija in zahvala ubogih. Prav je povedal mil. g. arhidijakon iz Konjic, da je prišel vihar, grozovit vihar, ki je podrl hrast. Mogočen hrast, poln jeklenosti in značajnosti. Prežet zaupanja in ljubezni do Cerkev. Ljubil je presv. Srce. Vsako prvo nedeljo je sigurno klečal pri mizi Gospodovi. Nič ni čuda, da ga je to Srce poklicalo tje v onostranstvo za prvo nedeljo v Novem letu. Kako naglo ga je poklical Gospod! Dopoldne se je še z nami razgovarjal, popoldne smo ga šli kropit. Pri ras ne pomnimo, da bi kedaj hodili dva dni trumoma kropit. Tolika ljubezen in spoštovanje do rajnega! Ti, draga in žalujoča rodbina vedi, da nisi zgubila samo Ti hišnega očeta in gospodarja. Zgubili smo ga vsi! Prav vsi do zadnjega čutimo to prebridko izgubo!

Sv. Vid pri Grobelnem. Posestnik Jože Grossek v Bodrežu št. 28 je imel kotel za žganje, ki drži 75 litrov, z veliko kapo, katera drži 1 vedrico, in z 2 cevima. Kotel je bil kupljen l. 1913 v Mariboru pri firmi Dimitrij Glumac v Dravski ulici 9. Ta kotel mi je nekdo odnesel v času od 15. do 19. novembra 1930. Dolgo sem čakal, ker sem mislil, da si ga je kdo izposodil ter da mi ga bo vrnil. Zdaj pa ga od nikoder ni. Zato prosim, ako bi kdo kaj izvedel za njega, ali ga kje videl, ali pa slišal govoriti o njem, naj bo tako dober, da mi to naznani. Takšen kotel namreč zdaj stane okrog 1500 Din.

Vitanje. Zopet so minili lepi božični prazniki. Tudi Novo leto in Sv. Trije kralji. In utihnile so lepe božične pesmi, kojih nekatere tako očarujoče uplivajo na srca vernih kristjanov, kakor n. pr. »Tiha noč« in druge. — Da je tukaj zdrav kraj, dokazuje najbolj veliko večje število rojstev, kot pa smrtnih slučajev. V preteklem letu je namreč bilo rojenih 102, umrlo jih je pa le nekaj čez 40. Seveda se tudi pri nas marsikje pojavi potuhnjena bolezen in spravi v grob človeka, o katerem se je pričakovalo, da bo živel še leta in leta. Tudi v novem letu imamo že dva smrtna slučaja. Prvi mrlič je bila desetletna Ivanka Mauč, ki se je udarila na nogo in se ji je baje zastupila kri, vsled česar je umrla v bolnišnici. Drugi pa je 73letna Lucija Pogladič, žena trpinka, ki je veliko trpela z delom na svojem posestvu. Bila je potrpežljiva in Bogu udana. V teku svojega življenja ni bila nikoli resno bolana, sedaj pa je po par tednih boleznih nenačoma umrla. Bodi ji Bog večni plačnik!

Gornja Ponikva pri Žalcu. Za nami so lepi božični prazniki, a vedno se jih spominjamo z veseljem in radostjo. Presenetila je vse župljane nad vse lepo zamišljena in podana šolska božičnica. Šolska soba je bila polna občinstva, ki je z velikim zanimanjem poslušala ljubke glasove tamburice pod vodstvom domačega šolskega upravitelja g. Križmana. G. župnik Gorišek je nato lepo razložil pomen božičnice. Šolska mladina je pod vodstvom

gospe učiteljice Angele Križman prav lepo igrala dve božični igri. Ganljivo je bilo videti trume nežnih angelčkov, do solz pa je ganil gledalce prihod Jezuščka k revnima otrokoma, ki jima je zagotovil zdravje bolne mame. Veliko odobravanje so žele tudi deklamacije posameznih šolarjev. Obdarovanih je bilo 40 revnih otrok, nekateri s popolno obleko. Vrli pevovodja gospod šolski upravitelj je porabil tudi priliko, da je poklonil gospodu župniku za njegov god lepo častitko s tem, da je priredil mal pevski koncert s šolsko mladino. Nastopil je tudi Slomškov prosvetni pevski zbor z znano »Preljubo veselje« in »Našo zvezdo«.

Št. Janž pri Velenju. V tukajšnji cerkvi se je dne 21. t. m. poročil dalež na okrog znani posestnik Jurij Zajc iz Št. Janža z gđ. Amrežovo Micko, kuharico na Preski, iz ugledne, dobre in krščanske hiše. Novoporočencema želimo mnogo sreče in božjega blagoslova v bodočem življenju!

Dramlje. Smrt, ki kar pobira, nič ne izbira, je utrgala 8. decembra l. l. nit mladega življenja blagi Marijini družbenki Liziki Dajčman. Vedno je bila vzgledna družbenka. Hotela je oditi med usmiljenke, kar pa ni dopustilo njeno šibko zdravje. Vsemogočnemu je zadostoval njen vzvišeni namen. Ob grobu je č. g. kaplan stavil njeno lepo in čednostno življenje mladini za zgled. Družbenka Lizika Leher se pa je poslovila od nje v imenu Marijinih družbenk. Pevci so ji zapeli krasno žalostinko. Ker si bila, draga Lizika, najlepša cvetka drameljske Marijine družbe, izprosi nam, da nam vzraste na drameljskih tleh še mnogo tebi enakih cvetk!

Šmarje pri Jelšah. Davka za samce se je vstrašil tudi naš marljivi cerkovnik Zepa Novak ter sklenil stopiti v zakon. Za tovaršico življenja in gospodinjjo pri sv. Roku si je izbral šiviljo od Sv. Tomaža Nežiko Heričevo. Srečo in blagoslov božji jima želimo! — Kakor drugod, se tudi v našem Katliškem domu pridno vadijo in vežbajo za poučne in zabavne nastope. Prav tako!

Pišce. V lepi vrsti tukajšnjih zaročencev se posebno odlikujeta novoporočenca Lipej Anton, posestnik na Bizeljskem, in Cvetko Neža, posestniška hči v Globokem. Ob poroki dne 11. januarja so ji v pišečki cerkvi Marijine družbenke kot svoji vzgledni sestre zapele pristrčno slovo iz Marijine družbe in domače župnije, pa tudi iskreno zahvalo za njeno požrtvovalno družbeno apostolsko delo. V prelepo okrašeni Cvetkovi hiši so veseli svatje zbrali 210 Din za novo bogoslovnico v Mariboru. Mladima poročencema obilo blagoslova iz nebes in naše iskrene čestitke!

Zavod šolskih sester v Celju sprejme za hlapca poštenega, marljivega fanta, ki vsaj nekoliko razume delo v vinogradu in sadosnosniku. 192

Proda se. Vinogradno posestvo pri znamenitem Jeruzalemu, pol ure od postaje Ivanjkovci, skupno 6½ oralov, prvovrstna lega, sortiran nasad, s prešo in viničarijo, ugodno na prodaj. Natančnejša pojasnila daje gospa Gomzi Marija, Ormož. 193

Na prodaj posestvo z zidano hišo blizu kolo-dvora za 17.000 Din. Več pove uprava tega lista. 190

Dva šivalna stroja v dobrem stanju se prodajata poceni. Studenci, Kr. Petra c. 78. 189

Močan fant poštenih staršev se sprejme za učenca pri Peter Trogerju, sedlar in tapetar v Mozirju. Stanovanje in hrana v hiši. 191

Za cerkveno uporabo določene liturgične sveče Pax dobite v sledečih prodajalnah:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Franc Lipej, trgovec, Brežice

Franc Senčar, trgovec, Mala Nedelja in Ljutomer

Joža Hrastelj, trgovec, Gor. Radgona.

Trgovci, ki bi v svojem okolišu želeli dobavljati sveče Pax, se naj zglasijo na naslov: Svečarna Pax, Ljubljana, Celovška cesta 32.

Te dni so dobili čč. župni uradi okrožnico od svečarne Kopač in Co. Ta okrožnica se obrača proti svečarni Pax. Nekateri gospodje so vprašali, kako je to, da sta tu dve firmi, v katerih je Kopač. Odgovarjamo tem potom: Gospod Kopač je znan strokovnjak iz Gorice. V Ljubljani je ustanovil svečarno Kopač in Co. Ta tvrdka je registrirana in je delovala v sedanjih prostorih svečarne Pax. Og g. Kopača pa so njegove deleže pri prvotni svečarni dobili drugi v roke. Tako seveda sedaj ni lastnik firme, ki nosi njegovo ime. Ko je Duhovsko podporno društvo sklenilo ustanoviti svojo svečarno, je sprejelo k sodelovanju g. Kopača in svečarja Steleta iz Kamnika. Zato nosi svečarna Pax tudi imeni Kopač in Stele.

MALA OZNANILA

Majerja in viničarja potrebujem z več delavnimi močmi. Aleksander Misita, Jarenina št. 47. Oglasi se lahko pri J. Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica. 14. 157

Vajenec pekovski se sprejme, ga preskrbim z obleko, v boljšo hišo. Stojan Josip, umetna pekarna, Pišce 18. 156

Proda se manjše posestvo v Račah št. 59 obstoječe iz gospodarskega poslopja in 4 oralov zemlje. Njive kakor gozdovi so v najboljšem stanju. Za poslopjem je tudi dobro obdelan vrt. 152

Učenec se takoj sprejme v starosti 17 do 19 let na 3 leta pri g. Antonu Marčič, Slovenska Bistrica, usnjarna, za hrano in obleko se bo skrbelo. 151

Učenka za strojno pletenje se takoj sprejme, Matilda Fleimiš, Hrastnik. 150

Proda se lepo posestvo čez 8 oralov vse skupaj v Zgornjem Porčiču št. 19, p. Sv. Trojica v Slov. gor. 160

Viničarja z 2 delavnimi močmi se sprejme. Vprašaj pri trgovcu Ferdinandu Greiner v Mariboru, Gosposka ulica 2. 162

Nadviničarja ali šafarja, veččega vinogradniških in sadjarskih del, z večimi delavskimi močmi, lastno govejo živino, sprejme s 15. februarjem, ev. 1. marcem t. l. podpisana uprava. Poštenost in zanesljivost predpogoj. Službeni prejemki in pogoji po dogovoru v upravi ali pri generalnemu ravnatelju dr. Lastavcu, Velika Nedelja. 164

Zakonski par za poljedelstvo kraj Slatine sprejemem. Kupim vitelj. Pod »I. P.« na upravo lista. 159

V najem se vzame trgovski lokal, eventualno tudi gostilna. Ponudbe pošljite na upravo lista. 167

Vrtnarja zakonska sprejme oskrbništvu Hausampacher, p. Hoče. 161

Kravar, oženjen, najmanj 4 delavci, morajo imeti veselje z živino in z dojitvo, sprejme oskrbništvu Grajski marof, Krčevina pri Mariboru. Istotako viničarja, 4 delavci, pred pogoj: večji novega vinogradarstva in mirnega značaja. 147

Posestvo 18 oralov, vinograd, njive, travniki, goše, sadonosnik, veliko poslopje, premičnine. Naslov v upravi lista. 146

Proda se v bližini Maribora v Zg. Dupleku št. 95 krasno vinogradniško posestvo, enonadstropna hiša, gospodarsko poslopje, vse zidano in z opeko krito, 11 ha zemljišča, 3 ha vinograda, 1½ ha gozda, drugo njive in travnik in velik sadonosnik. Cena po dogovoru. 169

Posestvo se prodaja, 6½ oralov, okraj Gornja Radgona. 116

Učenca sprejme z vso oskrbo od poštene rodbine Janko Lešnik, sodarski mojster pri Sv. Martinu, p. Vurberg. 174

Pastirja, 14 do 17 let starega, takoj sprejme Janez Ulbin, Dolgoše 42 pri Mariboru. 175

Dekle 25 do 35 let, poštena, pridna, vajena samostojne kuhe ter vsega hišnega dela, se sprejme takoj pri M. Lapuh, trgovina v Dobovi pri Brežicah. Ponudijo se naj samo le one, ki mislijo ostati stalno v službi. 173

Lepa fotografija, najlepše darilo, izdeluje najceneje fotografski atelje »Eli« v Mariboru, Aleksandrova cesta 1, pri frančiškanski cerkvi. 118

Prodajam dobrodoči mlin na 3 tečaje, zraven 14 johov zemljišča, gozd, njeve, travniki in vinograd. Stanovanjsko in gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Cena 85.000 Din. Kje pove uprava lista. 145

Oferja z več delavskimi močmi, redi si lahko 2 glavi govedi in do 6 svinj, sprejme Arnuš, Šetarova, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 177

Stroj in modeli za cementfalcopeko se takoj prodaja. Strasser, Vitanje. 186

Zdrava zakonca, razumna delavca, iščem za posestvo. Ponudbe s pričevali na posredovalnico gospe Rudolf, hotel »Beli vol« v Celju. 183

Mlinarji, pozor! Proda se mlin s posestvom vred na prometnem kraju, blizu velike ceste. Več se izve v gostilni g. Franca Čeh, Sv. Rupert v Slov. gor., Sp. Voličina. 182

Dete boljih roditeljev se vzame na odgojo. Režika Divjak, Rudeš št. 36, občina Vrapče. kraj Zagreba. 185

Posestvo vzamem v najem na prometnejšem kraju proti dobri najemnini; sposobno za veletrnartsvo. Kupim nekaj lepih jabolčnih divjakov, cepljeno trsje in ameriško podlago. Posmene ponudbe pod »Najem in nakup« na upravo lista. 176

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ima svoj redni občni zbor v torek dne 10. marca 1931 ob 2. uri popoldne v zadržni pisarni. Dnevni red: 1. Revizijsko poročilo. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1930. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Predlogi. V slučaju nesklepnosti se vrši po pravilih tri tedne pozneje, to je dne 31. marca 1931 ob isti uri, na istem kraju in z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo veljavno sklepal pri vsakem številu navzočih združnikov. 155

Voziček, takozvani mesarski, z dvema sedežema, močen, skoro nov, ugodno prodam. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 171

V bližini Poljčan se prodaja posestvo okrog 8 oralov zemlje, velik vinograd s cepljeno trto, 3 njive, travnik in gozd, hiša in gospodarska poslopja. Cena z inventarjem vred 35.000 Din. Ime lastnika se izve samo osebno pri V. Kračun, Poljčane. 181

Viničar z dvema ali tremi delavci brez malih otrok se sprejme, vprašati Maribor, Grajski trg 2. 180

Šafer, dober gospodar, se sprejme na graščino v bližini Maribora. Mora biti jako energičen, trezen, izvežban v vseh strokah gospodarstva. Nemško pisane ponudbe na K. M. na upravo lista. 179

Alga, Energin kina vino, Magna, Elzafluid, Juniper, Franc Jožefovo grenčico dobite vedno v trgovini Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 44

Tovorne voze, eno- in dvovprežne, parizer, z dolgimi lestvami, 6 col platiše, koleseljne, pluge, malo rabljene, zelo poceni prodaja: Martin Brus, kolarstvo, Zg. Breg pri Ptuj. 134

Sodarskega pomočnika sprejme za izrezavo vratice Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Oskrba v hiši prosta. 126

Absolventa vinarske in sadjarske šole se sprejme kot praktikanta v sadjarstvo in vinarstvo. Istotam se sprejme enega močnega hlapca h konjem za vsako delo. Predstaviti se je osebno z spričevali radi plačilnih pogojev. Naslov v upravi lista. 143

Ženini in neveste!

obleke, čevlje, klobuke, perilo, kravate, nogavice itd. nudi v veliki izbiri po najnižjih cenah konfekcijska trgovina **Jakob Lah, Maribor** samo Glavni trg 2. 178

Apno in apneno prašino

dobite vedno sveže od male količine do vagonске pošiljke, in sicer apno v kosih 25 Din za 100 kg, prašina 15 Din za 100 kg. Te izjemne cene veljajo do 5. februarja t. l. Apnenica Polzela — Podvin. 184

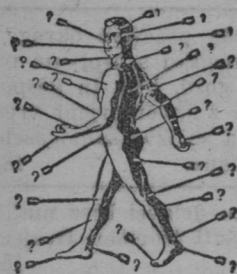
Priporočamo

vsem gospodarjem in strankam staroznano trgovino

F. Stiger & sin v Slovenski Bistrici

za nakup **manufakture, špecerije, železnine in deželnih pridelkov.** Blago najboljše — postrežba točna — cene zmerne. 170

Kje tiči vzrok?

V revmatizmu, trganju v sklepih, živčnih bolečinah? Mogoče posledice prehlajenja? Večinoma je vzrok v takih slučajih nezadostna nega telesa. Veliko ljudi že čez 34 let rabi okrepčujoče sredstvo za olajšanje bolečin, hišno zdravilo in kozmetikum: Fellerjev »Elsafluid« ter si zna ohraniti stalno zdravje. Rabijo ga za mazanje in cenijo njegovo dejstvo tudi proti kašlju, hripavosti, bolečinah v vratu in prsih ter proti gripi in nahodu, rabijo ga tudi notranje pri neugodnem občutku itd.

Storite tudi i Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev »Elsafluid« dobite v lekarnah in sličnih trgovinah v poskusnih steklenicah po 6.— Din, v dvojnih steklenicah po 9.— Din ali v specialnih ve ikih steklenicah po 26.— Din. Poštni paket vsebuje 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62.— Din, 3 takšni paketi samo 139.— Din pri lekarnariu.

Eugen V. Feller, Stubiča Donja, Elsafrg 341, Savska Ban.

ZAHVALA.

Kmetijska podružnica v Cirkovcah se zahvaljuje vsem, ki so blagopokojnega podružničnega dolgoletnega tajnika, preč. g. kaplana

Adolfa Gril

spremili na njegovi zadnji poti dne 14. januarja 1931 na pokopališče v Cirkovcah.

Težko prizadetim sorodnikom naše sožalje!

Kmetijska podružnica v Cirkovcah.

Zahvala

vsem, ki ste prišli, da ste pokropili našega zlatega očeta

JOZEFA SKRBINŠEKA, cerkv. ključ., župana občine Verhele itd.,

in ga spremljali na zadnji poti v tako velikem številu in nas tolažili v trnjevih urah. Posebej se še zahvaljujemo mil. g. arh. in dek. Francu Tovorniku iz Konjic za prekrasni govor ob odprtem grobu, preč. g. Karlu Kumru, župniku in duh. svet. na Prihovi, č. g. prof. Ostercu iz Maribora, č. g. Ivanu Slani, kaplanu na Prihovi. Nepozabni so nam glasovi vrholske godbe in nesmrtni »Vigred« prihovškega cerkv. zbora. Mnogo jih je bilo, ki jih nismo poznali. Bog vsem plačaj stotero!

Prihova, 10. januarja 1931.

158

Rodbina Skrbinšek.

Oglasujte v „Sl. Gospodarju“!

ŠIVALNI STROJI

znamke

Rast & Gasser
na 24 mesečne obroke

KOLESA

Puch & Styria
na 10 mesečne obroke

PUCH motorna
kolesa
na 12 mesečne obroke

kakor tudi dobre stare šivalne stroje od Din 500 in rabljena kolesa od Din 800.— naprej, pri

Alojz Ussar

trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji

Maribor
Gospeska ulica 20

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memo, ane, dopisnice, letaki, epaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroska c. 5

Znižane cene

pri

TIVAR-OBLEKAM

od 17. do 31. januarja 1931

prodaja zaloge s 20% popustom

Jakob Lah

Maribor

Glavni trg 2

Glavni trg 2

Ničesar ne zamudite,

če ne kupite ure prehitro, ampak če prej prelitate veliki ilustrirani letni cenik tovarniške hiše ur Suttner.

Dobite ga popolnoma brezplačno in v njemu najdete največjo izbiro zares zanesljivih budilnikov in stenskih ur, švicarskih žepnih ur, zapestnih ur, zlatnine in srebrnine vsake vrste, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Ze 49 Din dobite pravi Anker budilnik št. 125, poniklan 16 cm visok, za Prava švicarska Anker-Remont. žepna ura že od 44.— Din naprej, ure-zapestnice od 98.— Din naprej. Noben riziko! Kar ne odgovarja, se zamenja, ali pa vrne denar! Zahtevajte brezplačni letni cenik od tt.

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Športna hiša „LUNA“ last. A. Pristernik
Aleksandrova 19 MARIBOR Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavic, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih blač. Pletenin: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, snežne čevlje, dežnike, igrače. — Lastna pletarna in predtiskarija, tudi se prevzame entlanje in ažuriranje. — Ves pripor za šivanje, kakor volna, svile itd. Krojači in šivilje dobe znaten popust. — Tudi gugalne konje, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. — Na drobno in na debelo. 1334

Zahvala.

Vsem, ki se ob bridki izgubi našega dobrega očeta, starega očeta, tasta, brata, svaka, g.

FRANCA BREGANT,

posestnika v Nebovi, Sv. Peter pri Mariboru, spremili na njegovi zadnji poti na Goro izrekamo najiskrenejšo zahvalo, posebej še preč. gg. voj. kuratu v p. Golecu in župniku Tkavcu. Zadnjemu tudi za lepe poslovilne besede ob grobu ranjkega in za tolažila sv. vere za časa njegove dolgotrajne bolezn.

Sv. Peter niže Maribora, 11. jan. 1931.

104

Žalujoči ostali.

Kava, dnevno sveže pražena

¼ kg od 13 Din do Din 27. — Čaj nove žetve svetovnih znamk v veliki izbiri in ceni je že prispel. — Zaloga celokupnega vedno svežega špacerijskega blaga direktnih virov po dnevnih ceni. 1301

ZANDERLE

MI KUPIMO ZA VAS

snopič Karl May-jeve knjige „WINNETOU“.

Izrezite ta inserat, napišite svoj naslov čitljivo s svinčnikom in s tem dobite v katerikoli knjigarni brezplačno snopič „Winnetou“. Po pošti pošljite izrezan inserat kot tiskovino (znamka 25 par) na naslov: TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU. V snopiču prečitajte ugodnosti za naročnike!

Ime in priimek;

kraj (ulica)

pošta;

Znižane cene!**TIVAR obleke**

W. Ribič, Ptuj
Slomškova ulica 3.

Od 17. do 31. januarja 1931

se v vseh podružnicah
prodajajo obleke s po-
pustom :-: :-:

➔ **20%** ➔

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila**v Mariboru****Koroška c. 5**

Cekov. račun
št. 10 602

Telefon interurb. št. 2113

Naše inventurne cene!**Otroški čevlji**

148

visoki in s špango od Din **35.-** dalje**damski čevlji**pums in s špango od Din **125.-** dalje**moški čevlji**nizki in visoki od Din **178.-** dalje

Poslužite se te priložnostne prodaje
in kupite samo

Peke**V zmoti ste**

če mislite, da je radio tako drag, da si ga ne morete nabaviti. Naša prodajalna v Mariboru na Aleksandrovi cesti 44 Vam nudi izborne radioaparate, ki sprejemajo celo Evropo v zvočniku, proti mesečnemu plačilu 70—200 dinarjev. — Opozarjamo Vas danes zlasti na sledeče aparate:

Troelektronski aparat „Reinartz“kompleten, z vsemi potrebščinami in zvočnikom **Din 1.980.-****Štirielektronski aparat „Reinartz“**kompleten z vsemi potrebščinami in finim zvočnikom „Amplion“ AC 27 **Din 3.600.-**

Zahtevajte tudi ponudbe za novejšče aparate za priključek na električni tok.

Radio Ljubljanapodružnica **MARIBOR**, Aleksandrova cesta 44

Trsnice in drevesnice Vinko Hrastnik, Št. IIj pri Velenju, nudijo prav krasno cepljeno vinsko trsje kakor: beli burgundec, laški rizling, silvanec itd., cepljeno na Rupestris št. 9 in na Riparijo Portalis. Za rast garantira 95%, za prilstnost sorte 100%. Lastnik Vinko Hrastnik, absolvent vinarske in sadjarske šole. 6

Gostilno dobro idočo prodam na prometnem kraju v Mariboru. Natančna informacija v točilnici: Maribor, Stritarjeva ulica 7. 96

Kupim več vozov slame v okolici Sv. Lenarta v Slov. goricah. Prodajam en par lahke konjske opreme. Henrik Sarnitz, Sv. Lenart v Slov. goricah. 101

Bik, 26 mesecev star, pingavec, licenciran, se proda. Golob Karolina, Selnica ob Dr. 154

Cepljene trte in sadna drevesa nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptujju, železniška postaja Moškanjci, skladišče v Hlaponcih. V zalogi so trte, sedanji čas priporočljive sorte in od sadnih dreves Bobovec. — Zahtevajte cenik na kratek naslov: **Trsničarska zadruga, p. Juršinci.** 42

Na prodaj je v občini Ročici pri Sv. Jakobu v Slov. gor. gozd v izmeri nad 4 orale v dobrem stanju. Ceno in podrobnosti pove Kramberger Tereza, gostilničarka pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 99

Mlinar, samostojen, neoženjen ali z majhno družino, se takoj sprejme. Ponudbe: Peter Zlatar, posestnik in mlinar, Sv. Janž pri Marenbergu. 104

Hlapec priden, pošten in veren, v starosti nad 30 let, se sprejme s 1. februarjem na malo posestvo. Naslov pri Antonu Pobratinšku, posestnik, Sv. Jurij ob južni žel. 103

Oklic! Ne nasedajte za obnovo vaših dobrih vinskih in sadnih leg pri nabavi sadežev raznim nepoklicnim vsiljivcem špekulantom, ampak zahtevajte brezplačno ponudbe in cenik od poklicnega in znanega veščaka, kateri vas postreže v slučaju potrebe z odgovornostjo in pod garancijo z zdravimi sadeži, posebno pa z dobrimi selekcioniranimi trtami za Dravsko banovino najprikladnejših sortah, po zmerni ceni in to dosežete pri: drevesnici-trtnici J. Gradišnik, Šmarjeta, p. Celje. 102

Majerja in šoferja sprejme uprava veleposestva Josip Orniga, Št. Janž na Dr. p. 127

V najem se da trgovski lokal ali za filijalko, z opremo, 3 minute od cerkve, v trgu, na zelo prometnem kraju Slovenskih goric. — Naslov v upravi lista. 121

Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesca nudi v najnižji ceni in dobra kakovost: Alojz Grabar, posestnik in vrtnar, p. Juršinci pri Ptujju. 91

Gramofone, šivalne stroje, otroške vozičke in kolesa popravilja najboljše specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. 1500

Po zelo znižanih cenah

prodaja radi prezidave vse manufakturno blago, posebno pa sukno (štof) za moške obleke, tudi gotove v vsaki velikosti ter veliko izbiro volne in svile za neveste.

Anton Macun, Maribor, Gosposka ul. 10. 76

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica r. z. z n. z. Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—
Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.